This project is funded by the European Union

ПОДОБРУВАЊЕ НА РАБОТАТА НА КОМИСИЈАТА ЗА ОДНОСИ МЕЃУ ЗАЕДНИЦИТЕ ВО ОПШТИНА ЈЕГУНОВЦЕ

ДОКУМЕНТ ЗА ПОЛИТИКИ

The project is supported by
„Diversity is trendy – Promoting local multiculturalism"
sub granting component

Оваа публикација е дел од проектот "Зајакнување на спроведуван од организацијата ЗИП Институт. Проектот "Зајакнување на капацитетите на КОМЗ во Општина Јегуновце" е дел од програмата за субгрантирање која се реализира во рамки на проектот "Различноста е во мода – промоција на мултикултурализмот на локално ниво!" кој го спроведува Асоцијацијата за демократски иницијативи (АДИ) Гостивар, во партнерство со "Мултиетничката асоцијација Флоренс Најтингел" (ФН) и "Стопанската комора на Северозападна Македонија". Проектот финансиски е поддржан од Европската Унија, претставувана од Делегацијата на Европската Унија во Скопје.

Скопје, 2018

Р Е З И М Е

Целта на овој документ за политики е да се подобри работата на Комисијата за односи меѓу заедниците (КОМЗ) во Општина Јегуновце, преку изнесување пет препораки чија имплеметација ќе ги минимизира проблемите со кои се соочуваат членовите на КОМЗ во Општина Јегуновце во нивното работење на дневна основа. Надминување на овие бариери е од корист за КОМЗ во општина Јегуновце, особено поради фактот дека истата е новоформирано и доброволно воспоставено тело, и следствено, самите членови имаат шанса да ги постават темелите на целосно функционална КОМЗ која промовира меѓуетничка соработка. Препораките се формулирани преку спроведување на полу-структурирани интервју со фокус група, чии учесници беа членови на КОМЗ на Општина Јегуновце. Тематската анализа овозможи идентификација на пет клучни приоритетни прашања, а со тоа и пет препораки. Имено (1) потреба од прецизно дефиниарање на мандатот на КОМС; (2) членовите на КОМЗ своите обврски да ги извршуваат професионално и навремено; (3) зголемување на соработка со општина Јегуновце и обезбедување поддршка од истата; (4) активно да се вклучат граѓаните и граѓанските организации во работата на КОМЗ; и (5) обезбедување финансии за дневните и проектните активнсти на КОМЗ.

С О Д Р Ж И Н А

ПОДОБРУВАЊЕ НА РАБОТАТА НА .....

КОМИСИЈАТА ЗА ОДНОСИ МЕЃУ ЗАЕДНИЦИТЕ .....

ВО ОПШТИНА ЈЕГУНОВЦЕ .....

ДОКУМЕНТ ЗА ПОЛИТИКИ .....

Р Е З И М Е 1

С О Д Р Ж И Н А 2

В О В Е Д 1

1. НЕДОВОЛНА ЗАПОЗНАЕНОСТ НА ЧЛЕНОВИТЕ СО МАНДАТОТ НА КОМЗ 6
2. НЕРЕДОВНИ СОСТАНОЦИ НА КОМЗ И НЕДОВОЛНА ПОСВЕТЕНОСТ НА ДЕЛ ОД ЧЛЕНОВИТЕ 8
3. ПОДДРШКА И СОРАБОТКА СО СОВЕТОТ НА ОПШТИНАТА 9
4. ВКЛУЧУВАЊЕ НА ГРАЃАНИТЕ И ГРАЃАНСКИОТ СЕКТОР ВО РАБОТАТА НА КОМЗ 10
5. НЕДОСТАТОК НА ФИНАНСИИ ЗА АКТИВНОСТИТЕ НА КОМЗ.....11

1. МАНДАТОТ НА КОМЗ ПРЕЦИЗНО ДА СЕ ДЕФИНИРА 13
2. ЧЛЕНОВИТЕ НА КОМЗ СВОИТЕ ОБВРСКИ ДА ГИ ИЗВРШУВААТ ПРОФЕСИОНАЛНО И НАВРЕМЕНО.....14
3. ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА СОРАБОТКАТА СО ОПШТИНА ЈЕГУНОВЦЕ И ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ПОДДРШКА ОД ИСТАТА 15

4. АКТИВНО ДА СЕ ВКЛУЧАТ ГРАЃАНИТЕ И ГРАЃАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ВО РАБОТАТА НА КОМЗ 16

4.1. Вклучување на граѓаните.....16

4.2. Воспоставување соработка со граѓанските организации ...17

5. ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ФИНАНСИИ ЗА ДНЕВНИТЕ И ПРОЕКТНИТЕ АКТИВНСТИ НА КОМЗ 18

Б И Б Л И О Г Р А Ф И Ј А 19

ДОПОЛНИТЕЛНИ ДОКУМЕНТИ.....20

В О В Е Д

Меѓуетничкиот соживот е еден од фундаменталните вредности на мултикултурализмот и истиот е предлусов за одржување на стабилноста на една земја и развојот на демократијата (Kis 1996; Linz and Stepan 1996; Alonso and Ruiz-Rufino 2007). Во тој контекст, самиот Охридски Рамковен Договор (во понатамошниот текст ОРД) беше потпишан со цел да се овозможи мирен развој на демократијата преку интегрирање на етничките малцинства, не само на национално, туку и на локално ниво. (Lyon 2011; Bieber 2005; Ilievski 2007; Stanisevski and Miller 2009).

Правичната и еднаква застапеност на етничките заедници во институциите на национално и локално ниво се сметаше за една од клучните цели на ОРД. Од таму, креирањето на Комисиите за односи меѓу заедниците (во понатамошниот текст КОМЗ) во рамките на локалната самоуправа беше со цел развивање и подобрување на односите меѓу различните етнички заедници, на кој начин ќе се обезбеди нивно активно учество во процесот на донесување одлуки за прашања кои истите директно ги тангираат (Хазири et al. 2009). Самите комисии претставуваат единствена институционална рамка за дијалог помеѓу заедниците (Томовска и Незири 2009).

И покрај напредокот во работата на локалната самоуправа кој овие Комисии би требало да го поттикнат, праксата покажува поинаква слика. Имено, генералната слика за Комисиите е дека најголемиот дел од нив не функционираат соодветно и наидуваат на доста препреки при извршување на својата работа, додека пак други постојат и функционираат само на хартија. Дополнително, извештаите за напредокот на нашата држава на Европската Комисија укажуваат дека воспоставените Комисии немаат доволно финансиски ресурси за да ги исцрпат целосно своите капацитети (Европска Комисија 2013).

Целта на овој документ за политики е да се подобри работата на КОМЗ во Општина Јегуновце, преку изнесување пет препораки кои произлегуваат од анализа на фокус група спроведена со членовите на КОМЗ во Општина Јегуновце. Членовите КОМЗ ќе имаат корист од имплементација на овие препораки пред се поради фактот дека КОМЗ е ново основана и поради тоа самите членови имаат шанса да ги постават темелите на целосно функционална КОМЗ која промовира меѓуетничка соработка.

Сите членови на фокус групата се согласија за 5 клучни проблеми кои ја кочат работата на КОМЗ – недоволна запознаеност на членовите со мандатот на КОМЗ, важноста на редовни средби на КОМЗ, соработка со Советот на Општина Јегуновце, соработка со граѓанскиот сектор и недостаток на финансии за активности на КОМЗ.

Структурата на овој документ за политики е следна. Најпрво ќе биде претставена концептуализацијата и законската рамка врз чија основа е спроведено истражувањето. Потоа ќе биде презентирана методологијата и резултатите од истражувањето. Конечно, по дискусија на резултатите и заклучоците ќе следат предлог препораките за подобрување на работата на КОМЗ во Јегуновце.

I. Концептуализација

И покрај тоа што КОМЗ претставуваат единствена институционална рамка за дијалог меѓу заедниците на локално ниво, нивната работа е многу оскудно дефинирана во ЗЛС. Уште повеќе, претходни извештаи и истражувања на овој проблем укажуваат на отсуството на јасни и прецизни регулативи за делокругот на работа, избор на членови, технички услови и финансирање на општинските КОМЗ. Така, извештајот на УНПД за меѓуетнички дијалог и соработка од 2010 во земјата истакнува дека КОМЗ ја немаат превентивната и советодавна улога (Програма за развој на Обединетите Нации (УНДП) 2010). Според извештајот на ЕК за напредокот на нашата држава од 2009, надлежностите на КОМЗ се нејасни, оперативните капацитет неефективни, а изборот на членови на КОМЗ не е транспарентен (Европска Комисија 2009). Извештајот на ЕК за напредокот на нашата држава од 2013 година пак, потенцира дека КОМЗ оперираат со недоволно финансиски ресурси и лошо дефинирани надлежности, што во крајна инстанца доведува до недоволно искористување на истите (Европска Комисија 2013). Сето ова укажува на тоа дека работата на КОМЗ кои се воспоставени во општините кои немаат законска обврска е уште повеќе отежната.

Прелиминарното истражување на ФОРУМ покажува дека сите КОМЗ формирани во општините, независно од тоа дали имаат законска обврска, имаат слични потешкотии (Центар за стратешки истражувања и документација ФОРУМ 2008) . И покрај тоа, најдобриот начин да се премостат овие потешкотии и да се подобри работата на определена КОМЗ е да се проценат пречките и потребите со кои одредена КОМЗ се соочува и последователно на тоа да се обезбедат препораки кои се прилагодени на специфичните услови на истата.

II. Законска рамка

Од Охридскиот Рамковен Договор кој практично стави крај на вооруженият конфликт во 2001 година и претставува рамка која ги регулира прашањата на немнозинските етнички заедници, произлезе формирањето на собраниска Комисија за односи меѓу заедниците[1]. Со цел да се постигне соодветна и правична застапеност на етничките заедници во јавните институции како и учество во процесот на донесување одлуки и креирање политики и на локално ниво, Законот за локална самоуправа од 2002[2] година (во натамошниот текст: ЗЛС), предвиде и формирање на КОМЗ кои би помогнале во надминување на потенцијалните меѓуетнички проблеми во општините .

Работата на КОМЗ е експлицитно дефинирана само во Член 55 од ЗЛС. Согласно член 55, став 1 од ЗЛС, општините во кои најмалку 20 проценти од вкупниот број на жители на општината утврден на последниот извршен попис на населението се припадници на одредена заедница, се должни да формираат КОМЗ. Истите ги сочинуваат подеднаков број претставници од секоја заедница застапена во општината[3], што ги прави КОМЗ и единствен механизам преку кој „различни етнички заедници [се вклучени] во процесот на управување и [имаат] еднаква можност да дебатираат за универзално прифатливи решенија за прашања што ги засегаат и се поврзани со нивниот идентитет“ (Томовска and Незири 2009, 17). Изборот пак на членови на КОМЗ, согласно член 55, став 3 од ЗЛС, се уредува со статут. КОМЗ ги разгледуваат прашањата кои се однесуваат на односите меѓу заедниците застапени во општините и даваат мислења и

[1] Уставот на нашата држава, Службен Весник 52/1991, 1/1992, 31/1998, 91/2001, 84/2003, 107/2005, 3/2009, Амандман XII
[2] Закон за Локална самоуправа, Службен весник 05/02
[3] Ibid, Член 55, став (2).

предлози за нивно решавање[4], додека Советите на општините се должни да ги разгледаат мислењата и да одлучат во врска со нив[5].

Покрај тоа што сите општини кои имаат законска обврска согласно член 55, став 1 од ЗЛС, воспоставија КОМЗ до 2009 година (Томовска and Незири 2009, 14) препознавајќи ги придобивките од формирањето на ваква Комисија, КОМЗ е формиран и во неколку општини без законска обврска, меѓу кои и Општина Јегуновце.

III. Методологија

Со оглед на тоа што овој документ за политики предвидува подготвување на препораки за подобрување на работата на КОМЗ во општина Јегуновце истражувањето кое се спроведе има квалитативен карактер,со цел да се добијат детални информации за работата на КОМЗ во Јегуновце. Прибирањето на податоци се одвиваше преку теренско истражување, поконкретно, преку спроведена фокус група во општината. Интервјуто се спроведе според претходно изготвен водич за интервјуа кој има полу-структурирана форма. Ваквиот тип на водичи за интервјуа е најпогоден при спроведување на фокус групи бидејќи остава доволно простор за интеракција меѓу членовите на групата и интервјуерот, но и овозможува истиот да се модифицира за време на самото интервју, во зависност од карактеристиките на групата.

Интервјуто беше анализирано со методот на тематска анализа (Ritchie and Lewis 2003; Braun and Clarke 2006; Gibbs 2008) за да се истражи кои се препреките со кои се соочува работата на КОМЗ во Јегуновце.

[4] Ibid, Член 55, став (4).
[5] Ibid, Член 55, став (5).

IV. Дискусија на резултатите од фокус групата

Од анализата на фокус групата со членовите на КОМЗ во Општина Јегуновце беа идентификувани 5 клучни проблематики: недоволна запознаеност на членовите со мандатот на КОМЗ; важноста на редовни средби на КОМЗ; соработката со Советот на Општината; Соработката со граѓанскиот сектор; и недостаток на финансии за активности на КОМЗ.

1. Недоволна запознаеност на членовите со мандатот на КОМЗ

Законот за ЛС не обезбедува доволно детални насоки за функционирањето и мадатот на КОМЗ. Токму поради тоа неретко се случува членовите на ново-основани КОМЗ да немаат јасна слика за тоа на кои прашања треба да се фокусираат (Томовска and Незири 2009). Заклучоците од фокус групата укажуваат на тоа дека и покрај фактот што членовите на ново основаниот КОМЗ во Јегуновце посетиле обука на самиот почеток на основањето, тие сепак имаат потреба од дополнителни обуки и тренинзи во иднина. Имено, како што посочија дел од членовите на фокус групата:

> *„На обуката го правевме тоа,* разбравме доста работи, што како треба да разбереме, кои се обврски, кои ни се права, до каде ни е границата. […] Јас мислам дека секоја обука, без разлика *за што е обуката е плус за било што.“ (Соговорник 2, Фокус Група).*
>
> *„Во тек сме меѓутоа не сме целосно воведени да бидам искрена […] Ќе биде во корист на самата комисија, самата општина, на самиот проект доколку се дадат некакви обуки. Затоа што кога ќе видите, сите доаѓаме од различен бекграунд и дефинитивно ни треба некоја обука.“ (Соговорник 4, Фокус Група).*

Дополнително, првата асоцијација за тоа што треба да бидат клучните приоритети во работата на КОМЗ, за најголем дел од членовите на КОМЗ во Општина Јегуновце се решавање на меѓу-етничките тензии во општината, особено кај помладите:

> *„На почетокот знаеш ние бевме тука вклопени ама со новодојдените знаеш малце сега нашиот однос со нив мораше да се доведе до една рамномерна средина каде што значи мора да се почитува и нашиот дел и нивниот, така да тоа беше малце еден период, меѓутоа тоа веќе сега не претставува ништо баш она фино е, се дружат младиве. […] Имаше еден предлог каде шо би се направил еден спорт, една спортска активност значи во фудбал каде што не би ги баш земале тие големите пошто они се агресивни во фудбалот, така да од помалите генерации значи како што викаме од малечок се учиш на тоа што е дружење така да тоа би било убаво од дечиња некаде до четврто-петто одделение, каде би организирале спортски натпревар.“ [Соговорник 3, Фокус Група]*
>
> *„[…] Кога станува збор за меѓуетнички односи тоа е процес, како и да е реално постои меѓу младитете. Тука имаме две средини, средина домашна средина кај што тоа дете расте, и имаме средина нели кај што се дружи со своите врсници, и поголемиот дел од времето он го поминува или дома или во училиште, значи тука треба да има една соработка меѓу општините во мисла за проекти кои што ке бидат во самите училишта за меѓуетнички односи.” [Соговорник 4, Фокус Група]*

Недоволната запознаеност на членовите на КОМЗ во општина Јегуновце всушност ги ограничува капацитетите на членовите правилно и целосно да ги извршуваат своите работни обврски. Од исклучителна важност е тие добро да се информираат и запознаат со своите надлежности за да можат понатаму да подготвуваат акциски планови кои ги рефлектираат потребите на етничките заедници во општината.

2. Нередовни состаноци на КОМЗ и недоволна посветеност на дел од членовите

Поради перцепцијата на членовите на КОМЗ во врска со мандатот на Комисијата, може да се каже дека нивната посветеност - во смисла на редовно присуствување на состаноците – не е доволна. Видливо се забележуваше ентузијазмот на членовите (Соговорник 1, 2, 3, 4) да придонесат кон подобрување на состојбата на нивните заедници, но сепак беше посочено дека најчесто се состануваат во нецелосен состав *„поради дополнителни работни обврски“* (Соговорник 3), па следствено на тоа „*ако пропуштиш неколку состаноци веќе не си во тек со она што се случува.*“ (Соговорник 4).

> *„На некој начин ние ја претставуваме нашата заедница, и ако еден член недостасува пример недостасувам јас, може јас нема да се сложам со она што ќе биде донесено, нема да биде не знам во ред за [мојата] етничка заедница доколку јас не сум присутна.” (Соговорник 4, Фокус група)*
>
> *„Прво и основно е важно присуството на оние заедници што ги има тука. Мислам дека на ниедна седница не се случило сите да бидеме присутни, мислам дека немаме сериозен пристап кон проблематиката. Така да ете, не знам кои се причините, ама некако во старт немаме сериозен пристап. Прва и основна работа е тоа за да може се да тече понатаму […] Еве јас сум претставник на бошњаците, ако не доаѓам не можам ништо да направам за нив.“ (Соговорник 2, Фокус група)*

Нередовни средби и недоволна посветеност на членовите на КОМЗ е еден од клучните проблеми кој мора да биде решен, бидејќи човечкиот фактор ги турка напред сите други работи.

3. Поддршка и соработка со Советот на Општината

Третиот клучен проблем кој може да ја закочи работата на КОМЗ во Јегуновце во иднина е нередовната комуникација со Советот. Според учесниците во фокус групата, тие не се информирани кога има седници на Советот, па следствено на тоа не се доволно информирани за работата на истиот (Соговорник 4). Понатаму, и покрај тоа што тројца од членовите на КОМЗ се Советници во Општина Јегуновце, некои од членовите на КОМЗ сметаат дека Советниците – членови на КОМЗ не се доволно активни на состаноците на КОМЗ, иако токму тие би можеле да допринесат кон подобрување на работата на Комисијата.

> *"Ама мислам дека овие нашите претставници не се многу активни, барем јас колку ги запознав. На нашите состаноци не се многу активни, е сега не знам на Седници, јас не сум дел од Совет и не знам какви се таму, зборувам за нашите состаноци. Ти ако не си присутен на состанок како ќе знаеш што треба да речеш таму, што треба да бараш […]Мислам дека [овој тип на луѓе] ги бираат во било која организација за да може да ги туркаат работите. Мислам дека луѓето размислуваат на таа карта да играат. Ако е некој директно инволвиран полесно ќе може да ја турка работата". (Соговорник 2, Фокус група)*

Дополнително, учесниците во фокус групата посочија на фактот дека немањето канцеларија која може да ја користат за работа на КОМЗ е уште еден проблем кој го отежнува прогресот.

> *Значи види, ние имаме КОМЗ, ама немаме каде да се состануваме. Тоа е дополнителен проблем, создава несериозен пристап кон проблематиката. Немаме гнездо свое ко шо се вика, расфрлени наваму-натаму – немаме работна атмосфера […]" (Соговорник 2, Фокус група)*

Ваквиот простор, според нив, треба да биде обезбеден од страна на Општинскиот Совет бидејќи на тој начин Советот би покажал волја да ја поддржи работата на КОМЗ, што би сигнализирало можност за понатамошна соработка.

Нема канцеларија. Значи ние сме во барака стара, имаме објек кој е направен уште 2006-2007, планирано е тоа полициска станица, меѓутоа направени се измени во урбанистичка документација и направена е пренамена да тоа бидат општински простории. […] Треба да се направи уште еден спрат на самиот објект, па би требало сите оние што сакаат да имаат по една канцеларија, дали ќе биде тоа КОМЗ, НВО, значи стварно што сака да работи, е сега кога ќе биде тоа, значи не знам.“ (Соговорник 3, Фокус група).

4. Вклучување на граѓаните и граѓанскиот сектор во работата на КОМЗ

Четвртата клучна проблематика која произлезе од фокус групата се однесува на соработката помеѓу КОМЗ во општина Јегуновце и граѓанскиот сектор, односно граѓанските организации. Во тој поглед, соговорниците посочија дека во Јегуновце постојат граѓански организаци, меѓутоа не се информирани за тоа колку и како тие организации работат (Соговорник 2, 3).

Беа спомнати и одбори на етничките заедници (Соговорник 2), меѓутоа функционирањето на истите е на различно ниво, најчесто поради различната социо-економска состојба на етничите заедници (Соговорник 4).

Генерално земено, заклучокот изведен од фокус групата по оваа точка е дека постои иницијатива за вклучување на граѓаните и граѓанскиот сектор во работата на КОМЗ, но членовите сепак не се доволно запознаени со релевантноста на истото, како и со начините и механизмите истото да се постигне. Она што претставува проблем во погоре опишаниот заклучок е токму фактот дека една од најрелевантните задачи на секоја КОМЗ е преку постојана комуникација со граѓаните и граѓанскиот сектор да се информира за нивните потреби и проблеми. Само на овој начин членовите на КОМЗ ќе можат да доставуваат препораки до Советот на општината.

5. Недостаток на финансии за активностите на КОМЗ

Сите учесници во фокус групата ја идентификуваа финансиската нестабилност на КОМЗ во Општина Јегуновце како еден од најважните проблеми, кој може дури и да ја искорени мотивацијата на членовите на КОМЗ да ги продолжат своите напорите за овозможување на работата на КОМЗ.

Тие се пожалија дека не добиваат фиксен годишен буџет од било каде (Соговорник 1), што ги прави и спроведувањето на дневните активности и имплементацијата на проектни активности значително тешко. Нивните размислување се во насока на тоа дека општината треба да се воведе буџетска ставка за само КОМЗ и дека износот на буџетот треба да биде во согласност со потребите на КОМЗ (Соговорник 2,3).

V. Заклучоци од фокус групата

Овој документ за политики е наменет за подобрување на работата на КОМЗ во општина Јегуновце, преку идентификување на клучните пречки со кои оваа КОМЗ се соочуваа и предлага препораки за тоа како истите да се надминат. Анализата покажа дека и покрај енормниот ентузијазам на членовите на КОМЗ и фактот дека КОМЗ во Општина Јегуновце е основана доброволно, односно без законска обврска, треба да се направат големи напори за да се придвижи напред работата на Комисијата.

Анализата на фокус групата алармираше за пет клучни прашања чие решавање ќе обезбеди поволна средина за развој на КОМЗ во Општина Јегуновце:

- Недоволна запознаеност на членовите на КОМЗ за мандатот на Комисијата;
- Нередовни средби и недоволна посветеност во работата на членовите на КОМЗ;
- Недоволно развиена соработка со Советот на општината;
- Недостаток на соработка со граѓаните и граѓанскиот сектор; и

- Отсуство на фиксни годишни средства за финансирање на работата на КОМЗ.

Без оглед на фактот дека е потребно многу да се работи, интервјуто со членовите на КОМЗ покажа дека тие поседуваат ентузијазам и желба, што им дава можност за прогрес и позитивни промени во нивната општина. Во секој случај, би било интересно да се спроведе дополнително истражување една година од сега за да се види дали овој ентузијазам е одржлив и да се провери дали дадените препораки се спроведени.

Поаѓајќи од погоре анализираните точки и изведени заклучоци од интервјуто во Јегуновце, а преку преглед на постоечка литература и истражувања, следното поглавје од овој документ за политики изнесува препораки за подобрување на рбаотата на КОМЗ во општина Јегуновце, за секоја од четирите точки анализирани во поглавје IV.

VI. Препораки за подобрување на работата на КОМЗ во општина Јегуновце

Препораките застапени во постоечката литература кои се однесуваат на подобрување на работата на воспоставените КОМЗ на територијата на нашата држава се многубројни, поаѓајќи од зајакнување на мандатот, обезбедување финансиската стабилност на КОМЗ, донесување на деловник за работа, административна поддршка од општината (Хазири et al. 2009; Томовска и Незири 2009; Центар за стратешки истражувања и документација ФОРУМ 2008), зголемено инволвирање на Министерството за локална самоуправа во работата на КОМЗ (Центар за стратешки истражувања и документација ФОРУМ 2008) и така натака. Во продолжение се презентираат пет препораки, секоја од нив во согласност со петте клучни проблематики кои се детектирани во КОМЗ во општина Јегуновце.

1. Мандатот на КОМЗ прецизно да се дефинира

Земајќи ја како појдовна точка законската рамка предвидена во Законот за локална самоуправа, КОМЗ треба да изготвува препораки во врска со односите помеѓу заедниците застапени во општините и истите да ги доставува до Советот, како и да дејствува во насока на надминување на потенцијалните меѓуетнички проблеми во општините (Бошковски 2012). Со други зборови, „активностите на КОМЗ се насочени кон целосно остварување на правата и потребите на културно, образовно, верско, социјално ниво“ (Хазири et al. 2009, 9) на заедниците. Во духот на ОРД, ова подразбира дека КОМЗ може да поднесува препораки до Советот за прашања кои се однесуваат на културата, употребата на јазици, употребата на грбот и знамето на општината, како и за имиња на улици и други инфраструктурни објекти – со оглед на тоа дека сите овие прашања ги засегаат односите помеѓу заедниците.

Улогата и надлежностите на КОМЗ одат и подалеку од формалното поднесување препораки до Советот. Имено, надминувањето на потенцијалните меѓуетнички проблеми подразбира и промовирање на толеранција и добри меѓуетнички односи.

Така, КОМЗ може да иницира активности кои ќе поттикнат и овозможат комуникација и соработка помеѓу заедниците, како на пример организирање на различни спортски активности или културни настани, дебати и јавни трибини на кои ќе се дискутира за проблемите помеѓу етничките заедници и слично. Конечно, донесувањето на деловник за работа на КОМЗ од Јегуновце значително ќе ја олесни работата на Комисијата (Центар за стратешки истражувања и документација ФОРУМ 2008; Бошковски 2012). Деловникот го изработуваат и донесуваат самите членови на КОМЗ, а „главната корист од постоењето на ваков документ е тоа што со него се разјаснуваат основните правила за работа на КОМЗ, се оостава впечаток на транспарентно и добро

организирано тело, се овозможуваат поефикасни и поефективни дебати и се избегнуваат погрешни толкувања околу третманот на прашања што ги разгледува КОМЗ“ (Хазири et al. 2009, 12).

Донесување на деловник за работа е цврст чекор напред, сепак, но сепак постојат две други работи кои уште повеќе ќе им помогнат на членовите на КОМЗ во запознавање со мандатот на КОМЗ. Прво, создавање на едноставно упатство за работа кое ќе им ја олесни работата на сите членови на КОМЗ, бидејќи истиот би ги содржел сите работи поврзани со КОМЗ како и обврските на членовите на едноставен, нестручен и разбирлив јазик. Таков водич би бил најдобро разработен со помош на надворешен експерт за ова прашање. Второ, како што веќе беше нагласено од страна на сите учесници на фокус групите, организирање обуки, работилници и семинари, покрај деловникот за работа и насоките за работа се начин преку кој членовите на КОМЗ ќе се здобијат со практични знаења, вештини и капацитети кои ќе треба да ги применуваат во извршувањето на секојдневната работа во рамките на КОМЗ.

2. Членовите на КОМЗ своите обврски да ги извршуваат професионално и навремено

Како што беше наведено во дискусијата на резултатите од фокус групата, несомнено е видлив ентузијазмот за работа на членовите на КОМЗ. Токму ова е примарниот услов кој навистина може да резултира со добра работа на самата Комисија. Меѓутоа, иако примарниот услов е исполнет, истиот сепак не е доволен. Членовите не треба само да се желни да ја подобрат работата на КОМЗ, туку и да ги применат потребните мерки за тоа да се оствари. Следствено на погоре напишаното, редовните состаноци во полн состав на КОМЗ се од исклучителна важност за непречено одвивање на нејзината работата.

Во рамките на општините, токму КОМЗ е телото кое ја има клучната улога во применувањето на Бадентеровиот принцип на гласање при работата на општинскиот Совет (Програма за развој на Обединетите Нации (УНДП) 2010). Од тука се наметнува потребата КОМЗ редовно да ги следи седниците на Советот, а во случаи кога тоа не е можно, да се информира преку извештаи за истите. Следствено на тоа, една од препораките за подобрување на ефективноста на работата на КОМЗ во општина Јегуновце е одржување на редовни состаноци на кои ќе се дискутираат советодавни прашања по однос на работата на Советот.

Дополнително, поаѓајќи од мандатот на КОМЗ, на редовните состаноци треба да се дискутира и за превентивни или реактивни прашања во насока на менаџирање и превенција на меѓуетничките конфликти (Програма за развој на Обединетите Нации (УНДП) 2010), кои, како што посочија соговорниците сеуште постојат помеѓу младите во општината (Соговорник 2, 3, 4).

3. Зголемување на соработката со општина Јегуновце и обезбедување поддршка од истата

Доколку се погледне составот на основаните КОМЗ во нашата држава ќе се општина и од надворешни членови. Токму советниците – членови на КОМЗ се оние кои може да лобираат во Советот на општината за поддршка и соработка со КОМЗ. Три мерки треба да се превземат за да се обезбеди соработка на КОМЗ со Општина Јегуновце.

Прво, Општината треба да обезбеди работен простор, односно канцеларија (Хазири et al. 2009). Работниот простор е неопходен услов за добро функционирање на КОМЗ во Јегуновце, им обезбедува на членовите на КОМЗ чувство дека навистина се дел од организација која има услови да работи и ги мотивира да се состануваат редовно. За почеток тоа може да бидат простории кои ги користи Советот, но на долг рок е добро да се обезбеди посебна

просторија со која ќе се потенцира дека КОМЗ е засебен ентитет, односно организација.

Второ, во однос на соработката и комуникацијата со Советот на општината, како што беше наведено во точка 2 од ова поглавје, КОМЗ треба редовно да ја следи и мониторира работата на советот на општина Јегуновце, за да може да се идентификуваат релевантните прашања кои се дел од мандатот на КОМЗ. Во истовреме, Советот на општина Јегуновце треба да се обврзе редовно да ги информира членовите на КОМЗ и да бара мислење од нив секогаш кога ќе се одлучува за прашања кои ги засегаат етничките заедници во општината. Во тој контекст, логистичката и административна поддршка за КОМЗ од општината, изразена преку обезбедување на лице кое ќе може да ги извршува административните работи на КОМЗ (водење записници, средување и архивирање на документација и слично), значително ќе ја подобри работата на КОМЗ.

Трето, за обезбедување на административна и логистичка поддршка од страна на Општина Јегуновце, препораката за подобрување на работата на КОМЗ е изготвување и поднесување на годишни програми за нивната работа до општината. На тој начин, КОМЗ ќе може да ја побара предвидената административна и логистичка поддршка за следната година. Дополнително, тоа ќе ја зголеми транспарентноста на работата на КОМЗ и ќе осигура континуитет во неговата работа (Хазири et al. 2009; Томовска и Незири 2009).

4. Активно да се вклучат граѓаните и граѓанските организации во работата на КОМЗ

4.1. Вклучување на граѓаните

Поаѓајќи од фактот дека граѓаните – припадници на етничките заедници се главните корисници од работата на КОМЗ, Комисијата треба редовно да се

информира за нивните потреби и проблеми. Меѓутоа, за да се поттикнат граѓаните да се вклучат во работата на КОМЗ, тие треба пред се да се запознаени со работата на Комисијата и со начинот на кој истата може да им помогне. Со други зборови, КОМЗ треба да одлучи за механизми на комуникација со граѓаните од општина Јегуновце. Предлог препорака е редовното ажурирање на веб страната на КОМЗ од Јегуновце, известувања преку медиумите, флаери и организирање јавни дебати (Томовска и Незири 2009) се корисни алатка за информирање на жителите на општината. Покрај информирањето на граѓаните за работата на КОМЗ, важно е да се воспостават и механизми преку кои граѓаните ќе можат да поднесат жалби и претставки за прашања кои ги засегаат. За таа цел, добро е КОМЗ да воспостави пракса на отворени денови за граѓаните, како и да обезбеди посебни формулари кои ќе бидат достапни во општината и на веб страната на КОМЗ (Бојаџиева 2011).

4.2. Воспоставување соработка со граѓанските организации

Граѓанските организации се значаен партнер на КОМЗ во општините, пред се бидејќи соработката со нив помага во адресирање на проблемите на етничките заедници. Дополнително, склучувањето партнерства со нив носи две клучни бенефиции за КОМЗ: (1) обезбедување алтернативни начини на финансирање на проекти, како и (2) јакнење на капацитетите на членовите на КОМЗ преку посетување на обуки и тренинзи организирани од граѓанските организации (Томовска и Незири 2009).

Препораката на ЗИП институт за КОМЗ во Јегуновце е да се пристапи кон склучување на формални партнерства со повеќе локални граѓански организации, со кои понатаму би се поднесувале проектни апликации, но и би се користеле капацитетите на организациите за пренесување на искуства и знаење на членовите на КОМЗ.

5. Обезбедување финансии за дневните и проектните активнсти на КОМЗ

Недостатокот на основни финансиски средства што ќе и овозможи на КОМЗ да функционира правилно и да даде придонес во Општина Јегуновце е проблем со повеќенасочни негативни последици кој е закана за самото постоење на КОМЗ. Токму затоа е од исклучително значење истата да се обезбеди на самиот почеток на основањето, за да може КОМЗ да функционира со "полна пареа". Членови на КОМЗ кои учествуваа во фокус групата напоменаа дека најдобриот можен начин да се оствари тоа е да им се даде фиксен износ на финансиска поддршка од буџетот на Општина Јегуновце кој е потребен за следната година, да им се обезбедат дневници на членовите, како и финансии за планираните активности на КОМЗ. Согласувајќи се со размислувањето на членови на КОМЗ, ЗИП Институтот препорачува членовите на КОМЗ да одржуваат состаноци со општинскиот совет во врска со прашањето за финансирање на КОМЗ и да побараат фиксно годишно буџетирање. Побараниот износ треба да се заснова на предвидените активности на КОМЗ за наредната година и да вклучува дневници за членовите на КОМЗ како и финансиски средства за планираните активности.

Алтернативно, финансиски средства за имплементација на проектни активности може да бидат обезбедени преку аплицирање на грантови од домашни и меѓународни организации и институции. Користејќи ги мрежата на контакти и остварените партнертсва со граѓански организации и институции, ЗИП Институт ги охрабрува членовите на КОМЗ редовно да подготвуваат проектни апликации со партнер-организации, преку кои би обезбедиле финансиски средства за имплементација на предвидени проектни активности насочени кон подобрување на меѓуетничките односи во Општина Јегуновце.

Б И Б Л И О Г Р А Ф И Ј А

Alonso, Sonia, and Rubén Ruiz-Rufino. 2007. “Political Representation and Ethnic Conflict in New Democracies.” *European Journal of Political Research* 46 (2): 237–67. doi:10.1111/j.1475-6765.2007.00693.x.

Bieber, Florian. 2005. “Power Sharing after Yugoslavia. Functionality and Dysfunctionality of Power Sharing Institutions Post-War Bosnia, Kosovo and our country.” In *From Power Sharing to Democracy: Post-Conflict Institutions in Ethnically Divided Societies*, edited by Sid Noel, 85–103. McGill-Queens University Press.

Braun, Virginia, and Victoria Clarke. 2006. “Using Thematic Analysis in Psychology.” *Qualitative Research in Psychology* 3 (2): 77–101. doi:10.1191/1478088706qp063oa.

Gibbs, Graham R. 2008. *Analysing Qualitative Data*. SAGE.

Ilievski, Zoran. 2007. “Country Specific Report: Conflict Settlement Agreement of our country”. Italy: European Academy of Bozen/Bolzano.

Kis, Janos. 1996. “Beyond the Nation State.” *Social Research* 63 (1): 191.

Linz, Juan J., and Alfred C. Stepan. 1996. *Problems of Democratic Transition and Consolidation : Southern Europe, South America, and Post-Communist Europe / Juan J. Linz and Alfred Stepan*. Baltimore : Johns Hopkins University Press, 1996. http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat00823a&AN=ceul.b1060301&site=eds-live.

Lyon, Aisling. 2011. “MUNICIPAL DECENTRALISATION IN OUR COUNTRY: Preserving a Multi-Ethnic State?” *Federal Governance* 8 (3). http://library.queensu.ca/ojs/index.php/fedgov/article/view/4383.

Ritchie, Jane, and Jane Lewis. 2003. *Qualitative Research Practice: A Guide for Social Science Students and Researchers*. SAGE.

Stanisevski, D. M., and H. T. Miller. 2009. “The Role of Government in Managing Intercultural Relations: Multicultural Discourse and the Politics of Culture Recognition in our country.” *Administration & Society* 41 (5): 551–75. doi:10.1177/0095399709339012.

Бојациева, Александра. 2011. “Водич За Интеретнички Комисии”. Скопје: Заеднички визии и Фондација Метаморфозис.

Бошковски, Донче. 2012. “Спроведување На Правата На Заедниците - Практики, Механими И Заштита (Enforcing the Rights of the Communities - Practises, Mechanisms and Protection)”. Скопје: ОБСЕ.

Европска Комисија. 2009. “Извештај За Напредокот На нашата земја.”

———. 2013. “Извештај За Напредокот На нашата држава 2013.”

Програма за развој на Обединетите Нации (УНДП). 2010. “Национални И Локални Капацитети За Зајакнување На Меѓуетничкиот Дијалог И Соработка”. Скопје.

Томовска, Ивана, and Дамир Незири. 2009. “Комисии За Односи Помеѓу Заедниците”. Инситут за развој на заедницата.

Хазири, Љуљзим, Маргарита Стојановиќ, Скендер Мехмети, and Абдуљазиз Фејзулаху. 2009. “Практичен Водич За Работата На Комисиите За Односи Меѓу Заедниците”. Заедница на единиците на локална самоуправа на нашата држава(ЗЕЛС).

Центар за стратешки истражувања и документација ФОРУМ. 2008. “Комисии За Односи Меѓу Заедниците Во Општините Во нашата држава, Извештај Од Истражување.”

Дополнителни документи

Уставот на нашата држава, Службен Весник 52/1991, 1/1992, 31/1998, 91/2001, 84/2003, 107/2005, 3/2009

Закон за Локална самоуправа, Службен весник 05/02

Оваа публикација е изготвена со помош на Европската Унија. Содржината на публикацијата е единствена одговорност на ЗИП Институт и на никаков начин не може да се смета дека ги одразува гледиштата на Европската Унија.

This project is funded by the European Union

PËRMIRËSIMI I PUNËS SË KOMISIONIT PËR MARRËDHËNIET NDËRMJET KOMUNITETEVE NË KOMUNËN E JUGUNOVCËS

DOKUMENT PËR POLITIKAT

The project is supported by
„Diversity is trendy – Promoting local multiculturalism"
sub granting component

Ky publikim është pjesë e projektit Përmirësimi i punës së Komisionit për Marrëdhëniet Ndërmjet Komuniteteve në Komunën e Jegunovcës, i cili realizohet nga organizata ZIP Institute. Projekti Përmirësimi i punës së Komisionit për Marrëdhëniet Ndërmjet Komuniteteve në Komunën e Jegunovcës është pjesë e programit për subgrantime i cili realizohet në kuadër të projektit «Dallimet janë në modë – promovimi i multikulturalizmit në nivel lokal», zbatuar nga Shoqata për Iniciativa Demokratike (ADI) Gostivar, në partneritet me "Shoqatën Multietnike Florence Nightingale" (FN) dhe "Oda Ekonomike e Maqedonisë Veri-Perëndimore". Projekti financohet nga Bashkimi Evropian, i përfaqësuar nga Delegacioni i Bashkimit Evropian në Shkup.

Shkup, 2018

R E Z I M E

Qëllimi i këtij dokumenti për politikat është që të përmirësojë punën e Komisionit për marrëdhënie ndërmjet bashkësive (KMNB) në Jegunovcë, duke sjellë pesë rekomandime, zbatimi i të cilave do të minimizojë problemet me të cilat hasen anëtarët e KMNB ne komunën e Jegunovcës në punën e tyre në baza ditore . Tejkalimi i këtyre pengesave është i dobishëm për KMNB në komunën e Jegunovcës, veçanërisht për vet faktin se është e sapoformuar dhe vullnetarisht e themeluar, dhe si pasojë, anëtarët kanë mundësinë për të hedhur themelet e një KMNB plotësisht funksionale që nxit bashkëpunimin ndëretnik. Rekomandimet u formuluan përmes zbatimit të një interviste gjysmë të strukturuar me një fokus grup, pjesëmarrësit e së cilës ishin anëtarë të KMNB-së së Komunës së Jegunovcës. Analiza tematike mundësoi identifikimin e pesë çështjeve kryesore prioritare, dhe kështu pesë rekomandime. Domethënë (1) nevoja për një definim të saktë të mandatit të KMNB; (2) anëtarët e KMNB-së obligimet e tyre ti kryejnë në mënyrë profesionale dhe në kohën e duhur; (3) rritja e bashkëpunimit me komunën e Jegunovcës dhe ofrimi i mbështetjes prej saj; (4) të përfshijë në mënyrë aktive qytetarët dhe organizatat qytetare në punën e KMNB; dhe (5) sigurimi i fondeve për aktivitetet ditore dhe projektuese të KMNB-së.

P Ë R M B A J T J A

PËRMIRËSIMI I PUNËS SË KOMISIONIT PËR MARRËDHËNIET NDËRMJET KOMUNITETEVE NË KOMUNËN E JUGUNOVCËS .....

DOKUMENT PËR POLITIKAT .....

R E Z I M E 1

H Y R J E 1

1. NJOHURI TË PAMJAFTUESHME TË ANËTARËVE ME MANDATIN E KMNB-SË 5
2. TAKIME JO TË RREGULLTA TË KMNB-VE DHE PËRKUSHTIM I PAMJAFTUESHËM PËR NJË PJESË TË ANËTARËVE.....7
3. PËRKRAHJA DHE BASHKËPUNIMI ME KËSHILLIN E KOMUNËS 7
4. PËRFSHIRJA E QYTETARËVE DHE SEKTORIT CIVIL NË PUNËN E KMNB-SË 9
5. MUNGESA E FONDEVE PËR AKTIVITETET E KMNB-VE.....9
1. MANDATI I KMNB-SË TE DEFINOHET NE MENYRË PRECIZE 11
2. ANËTARËT E KMNB-SË KRYEJNË DETYRAT E TYRE NË MËNYRË PROFESIONALE DHE NË KOHËN E DUHUR 13
3. RRITJA E BASHKËPUNIMIT ME KOMUNËN E JEGUNOVCËS DHE OFRIMI I MBËSHTETJËS.....14
4. TË PËRFSHIJË NË MËNYRË AKTIVE QYTETARËT DHE ORGANIZATAT QYTETARE NË PUNËN E KMNB-VE 15

4.1. Përfshirja e qytetarëve.....15

4.2. Themelimi i bashkëpunimit me organizatat e shoqërisë civile ...16

5. SIGURIMI I FONDEVE PËR AKTIVITETET DITORE DHE PROJEKTUESE TË KMNB-VE 16

B I B L I O G R A F I A 18

DOKUMENTE SHTESË 19

H Y R J E

Bashkekzistenca ndëretnike është një nga vlerat themelore të multikulturalizmit dhe është parakusht për ruajtjen e stabilitetit të një vendi dhe zhvillimin e demokracisë (Kis 1996, Linz dhe Stepan 1996, Alonso dhe Ruiz-Rufino 2007). Në këtë kontekst, Marrëveshja Kornizë e Ohrit (këtu e tutje referuar si MKO) është nënshkruar për të mundësuar zhvillimin paqësor të demokracisë nëpërmjet integrimit të pakicave etnike, jo vetëm në nivel kombëtar, por edhe në nivel lokal. (Lyon 2011, Bieber 2005, Ilievski 2007, Stanishevski dhe Miller 2009).

Përfaqësimi i barabartë i bashkësive etnike në institucionet në nivel kombëtar dhe lokal u konsiderua si një nga qëllimet kryesore të MKO-së. Nga atje, krijimi i Komisioneve për Marrëdhënie ndëretnike (në tekstin e mëtejmë: KMNB) në kuadër të pushtetit lokal ishte për të zhvilluar dhe përmirësuar marrëdhëniet ndërmjet bashkësive të ndryshme etnike, të cilat do të sigurojnë pjesëmarrjen e tyre aktive në vendimmarrje për çështje të të cilat janë të lidhura drejtpërdrejt me to (Haziri et al., 2009). Vetë komisionet përbëjnë kornizën e vetme institucionale për dialog ndërmjet komuniteteve (Tomovska dhe Neziri 2009).

Përkundër progresit në punën e qeverisë lokale që këto komisione duhet të inkurajojnë, praktika tregon një pamje të ndryshme. Gjegjësisht, tabloja e përgjithshme e Komisioneve është se shumica e tyre nuk funksionojnë si duhet dhe hasin shumë pengesa në kryerjen e punës së tyre, ndërsa të tjerë ekzistojnë dhe funksionojnë vetëm në letër. Përveç kësaj, raportet e progresit të vendit tonë në Komisionin Evropian tregojnë se Komisionet e themeluara nuk kanë burime të mjaftueshme financiare për të shfrytëzuar plotësisht kapacitetet e tyre (Komisioni Evropian 2013).

Qëllimi i këtij dokumenti të politikës është të përmirësojë punën e KMNB-ve në Komunën e Jegunovcës duke dhënë pesë rekomandime që dalin nga analiza e një

grupi të fokusit të zhvilluar me anëtarët e KMNB-së në Komunën e Jegunovcit. Anëtarët e KMNB do të përfitojnë nga zbatimi i këtyre rekomandimeve kryesisht për shkak të faktit që KMNB-të janë të sapo themeluar dhe prandaj vetë anëtarët kanë mundësinë të vendosin themelet e një KMNB plotësisht funksionale që promovon bashkëpunimin ndëretnik.

Të gjithë anëtarët e grupit të fokusit ranë dakord për 5 probleme kyçe që pengojnë punën e KMNB-ve - njohuri të pamjaftueshme të anëtarëve me mandatin e KMNB-së, rëndësinë e takimeve të rregullta të KMNB-ve, bashkëpunimin me Këshillin e Bashkisë së Jegunovcës, bashkëpunimin me sektorin civil dhe mungesën e fondeve aktivitetet e KMNB.

Struktura e këtij dokumenti të politikës është si më poshtë. Së pari do të prezantohet konceptualizimi dhe kuadri ligjor në të cilin kryhet hulumtimi. Pastaj do të paraqitet metodologjia dhe rezultatet e hulumtimit. Së fundi, pas diskutimit të rezultateve dhe konkluzioneve, do të ndiqen draft rekomandimet për përmirësimin e punës së KMNB-së në Jegunovcë.

I. Konceptualizimi

Edhe pse KMNB paraqesin një strukturë të veçantë institucionale për dialog në mes të komuniteteve në nivel lokal, puna e tyre është përcaktuar shumë e dobët në ZLS. Për më tepër, raportet e mëparshme dhe studimet për këtë çështje tregojnë mungesën e rregullave të qarta dhe të sakta në fushëveprimin e punës, zgjedhjen e anëtarëve, kushtet teknike dhe financimin e KMNB-ve komunale. Kështu, raporti i UNDP-së në dialogun ndëretnik dhe bashkëpunimit që nga viti 2010 në vend thotë se KMNB nuk kanë rol parandalues dhe këshillues (Programi i Kombeve të Bashkuara për Programi për Zhvillim (UNDP) 2010). Sipas Raportit të Progresit të KE-së të vendit tonë që nga viti 2009, përgjegjësitë e KMNB-ve janë të paqarta, kapaciteti operacional është joefektiv dhe zgjedhja e anëtarëve të KMNB-ve nuk është transparente (Komisioni Evropian 2009). Raporti i Progresit i KE-së për vitin 2013 thekson se CICR-të veprojnë me burime financiare të pamjaftueshme dhe kompetenca të përcaktuara keq, të cilat në fund të fundit shpijnë në nën-shfrytëzim (Komisioni Evropian 2013). E gjithë kjo sugjeron që puna e KMNB-ve të themeluara në komunat që nuk kanë obligim ligjor është akoma më e vështirë.

Hulumtimi paraprak nga FORUM tregon se të gjitha KMNB-të e formuara në komuna, pavarësisht nëse kanë një detyrim ligjor, kanë vështirësi të ngjashme (Qendra për Hulumtime Strategjike dhe Dokumentim FORUM 2008). Sidoqoftë, mënyra më e mirë për të kapërcyer këto vështirësi dhe për të përmirësuar punën e një CICR-je të caktuar është vlerësimi i pengesave dhe nevojave që një KMNB përballet dhe si rrjedhojë ofrojnë rekomandime që përshtaten me kushtet specifike të KMNB-së.

II. Kuadri ligjor

Marrëveshja Kornizë e Ohrit, e cila praktikisht i dha fund konfliktit të armatosur në vitin 2001 dhe paraqet një kornizë që rregullon çështjet e komuniteteve etnike jo-shumicë, rezultoi me formimin e një Komisioni Parlamentar për Marrëdhëniet Ndër-Komunitare. Me qëllim që të arrihet një përfaqësim adekuat dhe i barabartë i bashkësive etnike në institucionet publike, si dhe pjesëmarrja në vendimmarrje dhe politikë-bërje në nivel lokal, Ligji për Vetëqeverisje Lokale nga viti 2002 (në tekstin e mëtejmë: ZLS) parasheh formimin e KMNB-ve që do të ndihmonin në tejkalimin e problemeve të mundshme ndëretnike në komuna.

Puna e KMNB-së është përcaktuar eksplicite vetëm në nenin 55 të ZLS. Në bazë të nenit 55, paragrafi 1 të ZLS, komunat në të cilat të paktën 20 përqind e numrit të përgjithshëm të banorëve të komunës të përcaktuar në regjistrimin e fundit të popullsisë janë anëtarë të një komuniteti të caktuar, janë të obliguar të krijojnë një KMNB. Ato përbëhen nga një numër i barabartë përfaqësuesish nga secili komunitet i përfaqësuar në komunë, që e bën KMNB-në dhe mekanizmin e vetëm nëpërmjet të cilit "përfshihen" komunitetet e ndryshme etnike në procesin e qeverisjes dhe [kanë] mundësi të barabarta për të debatuar zgjidhje universale të pranueshme për çështjet që kanë të lidhura dhe të lidhura me identitetin e tyre "(Tomovska dhe Neziri 2009, 17).

Zgjedhja e anëtarëve të KMNB-ve, në përputhje me nenin 55, paragrafi 3 të ZLS, rregullohet me statut. QIK-të adresojnë çështjet që lidhen me marrëdhëniet ndërmjet komuniteteve të përfaqësuara në komuna dhe japin mendime dhe propozime për zgjidhjen e tyre, ndërsa Këshillat e Bashkive janë të detyruara të shqyrtojnë mendimet dhe të vendosin në lidhje me to. Përveç të gjitha komunave që kanë një detyrim ligjor në pajtim me nenin 55, paragrafi 1 të ZLS-së, ata krijuan KMNK-në deri në vitin 2009 (Tomovska dhe Neziri 2009, 14), duke njohur përfitimet e themelimit të një Komisioni të tillë, KMNB është themeluar në disa komuna pa detyrim ligjor , duke përfshirë edhe Komunën e Jegunovcit.

III. Metodologjia

Duke pasur parasysh se ky dokument i politikave parashikon përgatitjen e rekomandimeve për përmirësimin e punës së KMNB-ve në komunën e Jegunovcit, hulumtimi që është kryer ka një karakter cilësor për të marrë informata të hollësishme mbi punën e KMNB-së në Jegunovcë. Mbledhja e të dhënave është kryer përmes hulumtimeve në terren, më saktë përmes një grupi të fokusuar të implementuar në komunë. Intervista u krye sipas një udhëzuesi të intervistuar paraprakisht të përgatitur që ka një formë gjysmë të strukturuar.

Ky lloj i udhëzuesit të intervistimit është më i përshtatshmi për kryerjen e grupeve të fokusit, sepse lë hapësirë të mjaftueshme për ndërveprim midis anëtarëve të grupit dhe intervistuesit, por gjithashtu lejon që ajo të modifikohet gjatë vetë intervistës, në varësi të karakteristikave të grupit. Intervista u analizua me metodën e analizës tematike (Ritchie dhe Lewis 2003, Braun dhe Clarke 2006, Gibbs 2008) për të eksploruar pengesat që hasin punën e KMNB-së në Jegunovcë.

IV. Diskutimi i rezultateve të fokus grupit

Nga analiza e fokus grupit me anëtarët e KMNB-së në Komunën e Jegunovcit janë identifikuar 5 çështje kyçe: njohja e pamjaftueshme e anëtarëve me mandatin e KMNB-së; rëndësia e takimeve të rregullta të KMNB; bashkëpunimi me Këshillin e Komunës; Bashkëpunimi me sektorin civil; dhe mungesa e fondeve për aktivitetet e KMNB-ve.

1. Njohuri të pamjaftueshme të anëtarëve me mandatin e KMNB-së

Ligji i LSG-së nuk ofron udhëzime të mjaftueshme të detajuara për funksionimin dhe mandatin e KMNB-së. Për shkak të kësaj, shpesh ndodh që anëtarët e KMNB-ve të reja të krijuara nuk kanë një pasqyrë të qartë për cilat çështje të përqëndrohen (Tomovska dhe Neziri 2009). Konkluzionet e fokus grupit sugjerojnë se përkundër

faktit se anëtarët e KMNB-së së sapo themeluar në Jegunovcë morën pjesë në trajnime në fillim të themelimit, ata ende kanë nevojë për trajnim dhe trajnim shtesë në të ardhmen. Përkatësisht, siç vurën në dukje disa nga anëtarët e fokus grupit:

> *Ne e bëmë këtë në stërvitje, kuptuam shumë gjëra, çfarë duhet të kuptojmë, cilat janë detyrimet që janë të drejta për ne, aty ku është kufiri ynë. [...] Unë mendoj se çdo trajnim, pa marrë parasysh çfarë është trajnimi, është një plus për çdo gjë. "(Korrespondenti 2, Focus Group)*
>
> *„ Ne jemi në proces të qenies, por nuk jemi plotësisht të sinqertë [...] Kjo do të jetë në dobi të vetë komisionit, vetë komunës, në vetë projektin nëse është dhënë ndonjë trajnim. Sepse kur të shihni, ne të gjithë vijmë nga një sfond tjetër dhe kemi patjetër nevojë për disa trajnime ". (Korrespondenti 4, Focus Group)*

Përveç kësaj, shoqata e parë mbi prioritetet kyçe të punës së KMNB-së, për shumicën e anëtarëve të KMNB-së në Komunën e Jegunovcit, po zgjidhin tensionet ndëretnike në komunë, veçanërisht në mesin e të rinjve:

> *"Në fillim e dini që ishim këtu, por me të sapoardhurit që njihni pak tani, marrëdhënia jonë me ta duhej të sillet në një mjedis të balancuar ku do të thotë që pjesa jonë dhe pjesa e tyre duhet të respektohen, kështu që ishte pak e një periudhe, por që tashmë tani ajo nuk përfaqëson asgjë, bash mire është, të rinjtë shoqërohen. […] Kishte një sugjerim ku do të bëhej një sport, një aktivitet sportiv në futboll, ku nuk do të merrnin ato të mëdhenjë sepse janë agresive në futboll, kështu që nga breza më të vegjël do të thotë ajo që ne e quajmë nga një njeri i vogël që mëson se çfarë është socializimi kështu që do të ishte mirë me fëmijët diku në klasën e katërt deri në klasën e pestë ku do të organizonin një eveniment sportiv ". [Korrespondenti 3, Focus Group]*
>
> *„[…] Kur bëhet fjalë për marrëdhëniet ndëretnike, sido qe te jete është një proces realist në mesin e të rinjve. Këtu kemi dy mjedise, një mjedis në të cilin rritet fëmija dhe kemi një mjedis në të cilin ai varet me kolegët e tij dhe kalon pjesën më të madhe të kohës në shtëpi ose në shkollë, kështu që duhet të ketë një bashkëpunim mes komunave në një mendim për projektet që do të jenë në shkollat për marrëdhëniet ndëretnike ". [Interlokutor 4, Focus Group].*

2. Takime jo të rregullta të KMNB-ve dhe përkushtim i pamjaftueshëm për një pjesë të anëtarëve

Për shkak të perceptimit të anëtarëve të KMNB-ve në lidhje me mandatin e Komisionit, mund të themi se angazhimi i tyre - në kuptimin e takimeve që i ndjekin rregullisht- nuk është i mjaftueshëm. Entuziazmi i anëtarëve (Bashkëpunëtorët 1, 2, 3, 4) ishte i dukshëm për të kontribuar në përmirësimin e gjendjes së komuniteteve të tyre, por u theksua se ata kryesisht takohen në një kompozim jo të plotë "për shkak të detyrimeve shtesë të punës" (Korrespondent 3) "Nëse keni munguar në disa takime, nuk do jeni më në rrjedha me atë se cka ndodh." (Korrespondenti 4).

> *"Në një mënyrë, ne përfaqësojmë komunitetin tonë dhe nëse një anëtar mungon për shembull unë mungoj, ndoshta nuk do të pajtohem me atë që do të dorëzohet, nuk do të jetë unë nuk e di mirë për komunitetin tonë [etnik] nëse nuk jam i pranishëm . "(Korrespondenti 4, Fokus Grupi),,*
>
> *Së pari dhe më kryesorja, prania e këtyre komuniteteve ka rëndësi. Unë mendoj që në asnjë takim nuk ka ndodhur që të jemi të gjithë të pranishëm, mendoj se nuk kemi një qasje serioze për këto problematika. Pra, ju e dini, unë nuk e di se cilat janë arsyet, por disi në fillim nuk kemi një qasje serioze. Gjëja e parë dhe themelore është se ajo mund të rrjedhë më tej [...] Këtu unë jam një përfaqësues i boshnjakëve, nëse nuk vij, nuk mund të bëj asgjë për ta "(Korrespondenti 2, Fokus Grupi) Takimet e parregullta dhe angazhimi i pamjaftueshëm për anëtarët e KMNB-ve është një nga problemet kyçe që duhet zgjidhur, sepse faktori njerëzor shtyn përpara të gjitha gjërat e tjera.*

3. Përkrahja dhe bashkëpunimi me Këshillin e Komunës

Problemi i tretë kyç që mund të pengojë punën e KMNB-së në Jegunovcë në të ardhmen është komunikimi i parregullt me Këshillin. Sipas pjesëmarrësve në fokus grup, ata nuk janë të informuar kur ka seanca të Këshillit dhe rrjedhimisht nuk janë të informuar aq sa duhet për punën e Këshillit (Korrespondenti 4). Për më tepër, ndonëse

tre nga anëtarët e KMNB-së janë këshilltarë në Komunën e Jegunovcit, disa anëtarë të KMNB-së mendojnë që këshilltarët nuk janë mjaft aktivë në mbledhjet e KMNB-ve, megjithëse mund të kontribuojnë në përmirësimin e punës së KMNB-ve Komisioni (Korrespondenti 2) "Por unë mendoj se përfaqësuesit tanë nuk janë shumë aktivë, të paktën atë përshtypje kam. Në takimet tona nuk janë shumë aktive, tani nuk e di në seancat, sepse nuk jam pjesë e Këshillit dhe nuk e di se si janë aty, por, po flas për takimet tona. Nëse nuk jeni të pranishëm në një takim, si do ta dini se çfarë të thoni atje, çfarë të kërkoni [...] Unë mendoj se [ky lloj i njerëzve] zgjedh në çdo organizatë në mënyrë që ata të mund të shtyjnë gjërat përreth. Unë mendoj se njerëzit mendojnë për atë kartë për të luajtur. Nëse dikush është i përfshirë drejtpërdrejtë, do të jetë më e lehtë për të shtyrë punën. " (Korrespondenti 2, Fokus Grupi)

Përveç kësaj, pjesëmarrësit në fokus grup vunë në dukje faktin se mungesa e një zyre që mund të përdoret për të punuar për KMNB-në është një problem tjetër që e bën përparimin e vështirë.

> *Pra, shikoni, ne kemi KMNB, por nuk kemi vend për t'u takuar. Ky është një problem shtesë, krijon një qasje jo serioze për çështjet. Ne nuk kemi një fole të asaj që quhet, jemi të shpërndarë andej këndej - nuk kemi atmosferë pune [...] "(Korrespondenti 2, Fokus Grupi).*

Sipas tyre, kjo hapësirë duhet të sigurohet nga Këshilli Bashkiak, sepse në këtë mënyrë Këshilli do të tregojë vullnet për të mbështetur punën e KMNB-së, që do të sinjalizonte mundësinë për bashkëpunim të mëtejshëm.

> *Nuk kemi zyrë. Pra, ne jemi në një barakë të vjetër, kemi një objekt që është bërë në vitet 2006-2007, një stacion policie është planifikuar, por ndryshimet janë bërë në dokumentacionin urban dhe një konvertim është bërë lokal [...] Duhet të bëhet një kat tjetër i ndërtesës, kështu që të gjithë ata që duan të kenë një zyrë, pavarësisht nëse do të jetë KMNB, OJQ-të, që do të punojë vërtet, se kur do të jetë nuk e di ende. "(Korrespondenti 3, Fokus Grupi).*

4. Përfshirja e qytetarëve dhe sektorit civil në punën e KMNB-së

Çështja e katërt kryesore që doli nga grupi i fokusit ka të bëjë me bashkëpunimin ndërmjet KMNB-ve në komunën e Jegunovcës dhe sektorit civil, domethënë organizatave të shoqërisë civile. Në këtë drejtim, bashkëbiseduesit theksuan se ka organizata civile në Jegunovcë, por ata nuk janë të informuar se si dhe si funksionojnë këto organizata (Korrespondenti 2, 3). Gjithashtu, përmenden edhe bordet e komuniteteve etnike (Korrespondenti 2), por funksionimi i tyre është në një nivel tjetër, kryesisht për shkak të situatës së ndryshme socio-ekonomike të bashkësive etnike (Korrespondenti 4). Në përgjithësi, konkluzioni i nxjerrë nga fokus grupi në këtë pikë është se ka një iniciativë për përfshirjen e qytetarëve dhe sektorit civil në punën e KMNB-ve, por anëtarët nuk janë mjaft të njohur me rëndësinë e të njejtit, si dhe me mënyrat dhe mekanizmat për ta arritur atë. Problemi në konkluzionin e lartpërmendur është pikërisht fakti se një nga detyrat më të rëndësishme të secilit KMNB është përmes komunikimit të vazhdueshëm me qytetarët dhe sektorin civil për t'i informuar ata për nevojat dhe problemet e tyre. Vetëm në këtë mënyrë anëtarët e KMNB-ve do të jenë në gjendje të paraqesin rekomandime në Këshillin Bashkiak.

5. Mungesa e fondeve për aktivitetet e KMNB-ve

Të gjithë pjesëmarrësit në grupin e fokusit e identifikuan paqëndrueshmërinë financiare të KMNB-së në Komunën e Jegunovcit si një nga problemet më të rëndësishme, të cilat madje mund të dëmtojnë motivimin e anëtarëve të KMNB-ve për të vazhduar përpjekjet e tyre për të lehtësuar punën e KMNB-ve.

Ata u ankuan se nuk kanë marrë asnjë buxhet vjetor nga askush (Korrespondenti 1), gjë që e bën zbatimin e aktiviteteve të përditshme dhe zbatimin e aktiviteteve të projektit dukshëm të vështira. Mendimi i tyre është se komuna duhet të prezantojë një element buxhetor vetëm për KMNB-të dhe se shuma e buxhetit duhet të jetë në përputhje me nevojat e KMNB-së (Korrespondenti 2,3).

V. Përfundime nga fokus grupi

Ky dokument i politikave ka për qëllim të përmirësojë punën e KMNB-ve në komunën e Jegunovcës duke identifikuar pengesat kyçe me të cilat ballafaqohet kjo KMNB dhe duke propozuar rekomandime se si t'i kapërcejnë ato. Analiza tregoi se përkundër entuziazmit të madh të anëtarëve të KMNB-së dhe faktit që KMNB-ja në Komunën e Jegunovcit u themelua vullnetarisht, pra pa një detyrim ligjor, duhet të bëhen përpjekje të mëdha për të ecur përpara punën e Komisionit.

Analiza e grupeve të fokusit ka paralajmëruar pesë çështje kyçe, zgjidhja e të cilave do të ofrojë një mjedis të favorshëm për zhvillimin e KMNB-së në Komunën e Jegunovcit:

- Njohuri të pamjaftueshme të anëtarëve të KMNB për mandatin e Komisionit;
- Takime jo të rregullta dhe angazhim të pamjaftueshëm në punën e anëtarëve të KMNB-ve;
- Bashkëpunim i pamjaftueshëm i zhvilluar me Këshillin Bashkiak;
- Mungesa e bashkëpunimit me qytetarët dhe sektorin civil; dhe
- Mungesa e fondeve fikse vjetore për financimin e punës së KMNB-ve.

Pavarësisht nga fakti se duhet shumë punë, intervistat me anëtarët e KMNB-së treguan se ata posedojnë entuziazëm dhe dëshirë, gjë që u jep atyre mundësinë për përparim dhe ndryshime pozitive në komunën e tyre. Sidoqoftë, do të ishte interesante të kryhen hulumtime të mëtejshme një vit nga tani për të parë nëse ky entuziazëm është i qëndrueshëm dhe për të kontrolluar nëse janë zbatuar rekomandimet e dhëna.

Duke u nisur nga pikat e analizuara më lart dhe konkluzionet e nxjerra nga intervista në Jegunovcë, dhe përmes një rishikimi të literaturës ekzistuese dhe hulumtimit, kapitulli tjetër i këtij dokumenti të politikave paraqet rekomandimet për përmirësimin e programit CICR në komunën e Jegunovcës për secilën nga katër pikat e analizuara në kapitullin IV.

VI. Rekomandime për përmirësimin e punës së KMNB-ve në komunën e Jegunovcit

Rekomandimet e paraqitura në literaturën ekzistuese lidhur me përmirësimin e punës së KMNB-ve të krijuara në territorin e vendit tonë janë të shumta, duke filluar nga forcimi i mandatit, sigurimi i stabilitetit financiar të KMNB-së, miratimi i rregullave të procedurës, mbështetja administrative nga komuna (Haziri et al. 2009, Tomovska dhe Neziri 2009, Qendra për Hulumtime Strategjike dhe Dokumentim FORUM 2008), rritja e përfshirjes së Ministrisë së Vetëqeverisjes Lokale në punën e KMNB (Qendra për Hulumtime Strategjike dhe Dokumentim FORUM 2008) dhe kështu me radhë. Përveç kësaj, janë paraqitur pesë rekomandime, secila në përputhje me pesë çështjet kryesore të identifikuara në KMNB në komunën e Jegunovcit.

1. Mandati i KMNB-së te definohet ne menyrë precize

Duke marrë si pikënisje kornizën ligjore të paraparë në Ligjin për Vetëqeverisje Lokale, KMNB duhet të përgatisë rekomandime në lidhje me marrëdhëniet ndërmjet komuniteteve të përfaqësuara në komuna dhe t'ia paraqesë ato Këshillit, si dhe të veprojë në drejtim të tejkalimit të problemeve të mundshme ndëretnike në komuna (Boshkovski 2012). Me fjalë të tjera, "aktivitetet e KMNB kanë për qëllim realizimin e plotë të të drejtave dhe nevojave të nivelit kulturor, arsimor, fetar dhe social" (Haziri et al. 2009, 9) të komuniteteve.

Në frymën e MKO, kjo nënkupton që KMNB mund të paraqesë rekomandime në Këshill për çështjet që kanë të bëjnë me kulturën, përdorimin e gjuhëve, përdorimin e stemës dhe flamurin e komunës, si dhe emrat e rrugëve dhe objektet e tjera të infrastrukturës, se të gjitha këto çështje kanë të bëjnë me marrëdhëniet ndërmjet komuniteteve. Roli dhe kompetencat e KMNB-ve shkojnë përtej paraqitjes formale të rekomandimeve në Këshill. Përkatësisht, tejkalimi i problemeve të mundshme ndëretnike nënkupton nxitjen e tolerancës dhe marrëdhënieve të mira ndëretnike.

Kështu, KMNB mund të iniciojë aktivitete që do të inkurajojnë dhe lehtësojnë komunikimin dhe bashkëpunimin midis komuniteteve, siç janë organizimi i aktiviteteve të ndryshme sportive apo ngjarjeve kulturore, debate publike për të diskutuar problemet ndërmjet bashkësive etnike dhe të ngjashme.

Më në fund, miratimin e rregullave të procedurës së KMNB Jegunovcës do të lehtësojë ndjeshëm punën e Komisionit (Qendra për Hulumtime Strategjike dhe Dokumentim Forumi 2008; Boshkovski 2012). Rregullorja e punës përgatitet dhe miratohet nga vetë anëtarët e KMNB-së dhe "përfitimi kryesor i ekzistencës së një dokumenti të tillë është që të qartësojë rregullat themelore për punën e KMNB-së, jep një përshtypje të një organi transparent dhe të mirëorganizuar, mundëson debate më efikase dhe efektive duke shmangur keqkuptimet në lidhje me trajtimin e çështjeve që KMNB rishikon "(Haziri et al., 2009, 12).

Miratimi i një rregulloreje proceduriale është një hap i fortë përpara, megjithatë, ka ende dy gjëra të tjera që do t'i ndihmojnë më tej anëtarët e KMNB-ve në njohjen e tyre me mandatin e KMNB-së. Së pari, krijimi i një udhëzuesi të thjeshtë për punë që do të lehtësonte punën e të gjithë anëtarëve të KMNB-së, pasi që do të përmbante të gjitha çështjet që lidhen me KMNB-në, si dhe detyrimet e anëtarëve në një gjuhë të thjeshtë, joprofesionale dhe të kuptueshme.

Një udhëzues i tillë do të zhvillohej më mirë me ndihmën e një eksperti të jashtëm për këtë çështje. Së dyti, siç është theksuar tashmë nga të gjithë pjesëmarrësit në fokus grupe, organizimi i trajnimeve, punëtorive dhe seminareve, përveç rregullave të procedurës dhe drejtimeve për punë, janë mënyra në të cilën anëtarët e KMNB-ve do të fitojnë njohuri, aftësi dhe kapacitete praktike që do të duhet t'i zbatojnë ato në punën e përditshme në kuadër të KMNB-së.

2. Anëtarët e KMNB-së kryejnë detyrat e tyre në mënyrë profesionale dhe në kohën e duhur

Siç u tha në diskutimin e rezultateve të fokus grupit, entuziazmi për punën e anëtarëve të KMNB-së është pa dyshim i dukshëm. Ky është pikërisht gjendja kryesore që mund të rezultojë me një punë të mirë të vetë Komisionit. Megjithatë, ndërsa kërkesa primare është përmbushur, ajo ende nuk është e mjaftueshme. Anëtarët jo vetëm që duhet të jenë të etur për të përmirësuar punën e KMNB-ve, por edhe për të zbatuar masat e nevojshme për ta arritur këtë. Rrjedhimisht, takimet e rregullta në përbërjen e plotë të KMNB-së janë të një rëndësie të jashtëzakonshme për funksionimin e qetë të punës së tij.

Brenda komunave, KMNB-ja ka rolin kryesor në zbatimin e parimit Badinter të votimit në punën e Këshillit Bashkiak (Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (UNDP) 2010). Prej këtu imponohet nevoja për KMNB që të ndjekë rregullisht sesionet e Këshillit, dhe në rastet kur nuk është e mundur të informohen përmes raporteve mbi to. Rrjedhimisht, një nga rekomandimet për përmirësimin e efektivitetit të punës së KMNB-së në komunën e Jegunovcës është të mbajë takime të rregullta për të diskutuar çështjet këshilluese lidhur me punën e Këshillit.

Përveç kësaj, duke filluar nga mandati i KMNB-së, takimet e rregullta duhet të diskutojnë çështje parandaluese ose reaktive në drejtim të menaxhimit dhe parandalimit të konflikteve ndëretnike (Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (UNDP) 2010), të cilat, siç theksuan bashkëbiseduesit ka të rinj në komunë (Korrespondentët 2, 3, 4).

3. Rritja e bashkëpunimit me komunën e Jegunovcës dhe ofrimi i mbështetjës

Nëse shikojmë përbërjen e KMNB-ve të krijuara në vendin tonë, ne do të jemi një komunë dhe nga anëtarët e jashtëm. Pikërisht këshilltarët e KMNB-së mund të lobojnë në këshillin komunal për mbështetje dhe bashkëpunim me KMNB-të.

Duhet të ndërmerren tre masa për të siguruar bashkëpunimin e KMNB-ve me Komunën e Jegunovcës. Së pari, Komuna duhet të sigurojë hapësirë pune ose zyre (Haziri et al., 2009).

Hapësira e punës është një kusht i domosdoshëm për funksionimin e mirë të KMNB Jegunovcës, u ofron anëtarëve të KMNB ndjenja se janë me të vërtetë pjesë e një organizate që ka kushte për të punuar dhe për të motivuar ata që të takohen rregullisht. Për një fillim ato mund të jenë hapësirat e përdorura nga Këshilli, por në afat të gjatë është e mirë për dispozitë të veçantë që do të theksojë se KMNB është një entitet ose organizatë e veçantë.

Së dyti, sa i përket bashkëpunimit dhe komunikimit me Këshillin Bashkiak, siç është theksuar në pikën 2 të këtij kreu, KMNB duhet të monitorojë dhe monitorojë rregullisht punën e këshillit të komunës së Jegunovcit me qëllim identifikimin e çështjeve relevante që janë pjesë nga mandati i KMNB-së. Në të njëjtën kohë, Këshilli i Bashkisë së Jegunovcës duhet të ndërmarrë informimin e rregullt të anëtarëve të KMNB-së dhe të kërkojë mendime sa herë që vendos për çështjet që prekin komunitetet etnike në komunë. Në këtë kontekst, mbështetja logjistike dhe administrative për KMNB-të nga komuna, e shprehur përmes ofrimit të një personi i cili do të jetë në gjendje të kryejë punën administrative të KMNB (mbajtja e procesverbaleve, rregullimi dhe arkivimi i dokumentacionit etj.)

Do të përmirësojë ndjeshëm punën e KMNB-ve. Së treti, për ofrimin e mbështetjes administrative dhe logjistike nga Komuna e Jegunovcit, rekomandimi për përmirësimin e punës së KMNB-ve është përgatitja dhe dorëzimi i programeve vjetore

për punën e tyre në komunë. Në këtë mënyrë, KMNB do të jetë në gjendje të kërkojë mbështetjen e parashikuar administrative dhe logjistike për vitin e ardhshëm. Përveç kësaj, do të rrisë transparencën e punës së KMNB-së dhe do të sigurojë vazhdimësi në punën e saj (Haziri et al., 2009; Tomovska dhe Neziri 2009).

4. Të përfshijë në mënyrë aktive qytetarët dhe organizatat qytetare në punën e KMNB-ve

4.1. Përfshirja e qytetarëve

Duke pasur parasysh faktin se qytetarët - anëtarët e bashkësive etnike janë përfituesit kryesorë të KMNB-ve, Komisioni duhet të informohet rregullisht për nevojat dhe problemet e tyre. Megjithatë, për të inkurajuar qytetarët që të angazhohen në punën e KMNB-ve, ata duhet para së gjithash të jenë të njohur me punën e Komisionit dhe mënyrën se si ajo mund të ndihmojë. Me fjalë të tjera, KMNB duhet të vendosë për mekanizmat e komunikimit me qytetarët e komunës së Jegunovcit. Draft rekomandim është përditësimi i rregullt i faqes së internetit KMNB Jegunovce, njoftimet në media, fletushka dhe organizimin e debateve publike (Tomovska Neziri dhe 2009) janë mjet i dobishëm për të informuar banorët e komunës.

Përveç informimit të qytetarëve për punën e KMNB-ve, është gjithashtu e rëndësishme të krijohen mekanizma përmes të cilave qytetarët mund të parashtrojnë ankesa për çështjet që kanë të bëjnë me to. Për këtë qëllim, është mirë që KMNB të krijojë një praktikë të hapur ditore për qytetarët, si dhe të ofrojë forma të veçanta që do të jenë në dispozicion në komunë dhe në faqen e internetit të KMNB (Bojadzieva 2011).

4.2. Themelimi i bashkëpunimit me organizatat e shoqërisë civile

Organizatat qytetare janë një partner i rëndësishëm i KMNB-ve në komuna, kryesisht për shkak se bashkëpunimi me ta ndihmon në adresimin e problemeve të komuniteteve etnike. Përveç kësaj, bërja e partneritetit me ta sjell dy përfitime kryesore për KMNB-të: (1) sigurimin e mënyrave alternative të financimit të projekteve dhe (2) forcimin e kapaciteteve të anëtarëve të KMNB-ve duke marrë pjesë në trajnime dhe trajnime të organizuara nga OSHC-të (Tomovska dhe Neziri 2009).

Rekomandimi i Institutit ZIP për KMNB në Jegunovcë është të fillojë partneritete formale me disa organizata qytetare lokale, të cilat do të dorëzohen më tej në aplikimet e projektit, por edhe kapacitetet e organizatave për të transferuar përvojat dhe njohuritë tek anëtarët e CICR .

5. Sigurimi i fondeve për aktivitetet ditore dhe projektuese të KMNB-ve

Mungesa e fondeve bazë që do të lejojë që KMNB të funksionojnë siç duhet dhe të kontribuojnë në problemin Jegunovce me pasoja anëshme negative që kërcënon vetë ekzistencën e KMNB-ve. Kjo është arsyeja pse është shumë e rëndësishme që të sigurohet në fillim të themelimit, në mënyrë që KMNB të funksionojë me "avull të plotë".

Anëtarëve të KMNB që morën pjesë në grupin e fokusit përmendur se mënyra më e mirë për të arritur këtë është që të jepet një sasi të caktuar të mbështetjes financiare nga buxheti i Jegunovcës kërkuar për vitin e ardhshëm, për të siguruar shkrimet e anëtarëve dhe financave për aktivitetet e planifikuara të KMNB-s.

Duke rënë dakord me mendimin e anëtarëve të KMNB-ve, zgjedhje Instituti rekomanduar anëtarëve të KMNB për të zhvilluar takime me këshillin bashkiak për çështjen e financimit të KMNB-ve dhe të kërkojë buxhetimin fikse vjetore. Shuma e kërkuar duhet të bazohet në aktivitetet e parashikuara të KMNB-së për vitin e ardhshëm dhe të përfshijë ditarë për anëtarët e KMNB-ve si dhe burimet financiare për

aktivitetet e planifikuara. Së fundi, komuna e Jegunovcit mund të sigurojë një artikull buxhetor ekskluzivisht për punën e KMNB-së, duke treguar gatishmërinë e tij për të ndihmuar punën e KMNB-së.

Nga ana tjetër, financimi për zbatimin e aktiviteteve të projektit mund të sigurohet nëpërmjet aplikimit të granteve nga organizatat dhe institucionet vendore dhe ndërkombëtare.

Duke përdorur një rrjet të kontakteve dhe partneritet realizuar me organizata dhe institucione të shoqërisë civile, Instituti ZIP i inkurajon anëtarët e KMNB-ve për përgatitjen e projekt-propozimit me organizatat partnere, përmes të cilit do të sigurojë fonde për zbatimin e aktiviteteve të projektit të parapara që synojnë përmirësimin e marrëdhënieve ndëretnike në Komuna e Jegunovcës.

B I B L I O G R A F I A

Alonso, Sonia, and Rubén Ruiz-Rufino. 2007. "Political Representation and Ethnic Conflict in New Democracies." *European Journal of Political Research* 46 (2): 237–67. doi:10.1111/j.1475-6765.2007.00693.x.

Bieber, Florian. 2005. "Power Sharing after Yugoslavia. Functionality and Dysfunctionality of Power Sharing Institutions Post-War Bosnia, Kosovo and our country." In *From Power Sharing to Democracy: Post-Conflict Institutions in Ethnically Divided Societies*, edited by Sid Noel, 85–103. McGill-Queens University Press.

Braun, Virginia, and Victoria Clarke. 2006. "Using Thematic Analysis in Psychology." *Qualitative Research in Psychology* 3 (2): 77–101. doi:10.1191/1478088706qp063oa.

Gibbs, Graham R. 2008. *Analysing Qualitative Data*. SAGE.

Ilievski, Zoran. 2007. "Country Specific Report: Conflict Settlement Agreement of our country". Italy: European Academy of Bozen/Bolzano.

Kis, Janos. 1996. "Beyond the Nation State." *Social Research* 63 (1): 191.

Linz, Juan J., and Alfred C. Stepan. 1996. *Problems of Democratic Transition and Consolidation : Southern Europe, South America, and Post-Communist Europe / Juan J. Linz and Alfred Stepan*. Baltimore : Johns Hopkins University Press, 1996. http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat00823a&AN=ceul.b10603 01&site=eds-live.

Lyon, Aisling. 2011. "MUNICIPAL DECENTRALISATION IN OUR COUNTRY: Preserving a Multi-Ethnic State?" *Federal Governance* 8 (3). http://library.queensu.ca/ojs/index.php/fedgov/article/view/4383.

Ritchie, Jane, and Jane Lewis. 2003. *Qualitative Research Practice: A Guide for Social Science Students and Researchers*. SAGE.

Stanisevski, D. M., and H. T. Miller. 2009. "The Role of Government in Managing Intercultural Relations: Multicultural Discourse and the Politics of Culture Recognition in our country." *Administration & Society* 41 (5): 551–75. doi:10.1177/0095399709339012.

Бојациева, Александра. 2011. "Водич За Интеретнички Комисии". Скопје: Заеднички визии и Фондација Метаморфозис.

Бошковски, Донче. 2012. "Спроведување На Правата На Заедниците - Практики, Механими И Заштита (Enforcing the Rights of the Communities - Practises, Mechanisms and Protection)". Скопје: ОБСЕ.

Европска Комисија. 2009. "Извештај За Напредокот На нашата земја."

———. 2013. "Извештај За Напредокот На нашата држава 2013."

Програма за развој на Обединетите Нации (УНДП). 2010. "Национални И Локални Капацитети За Зајакнување На Меѓуетничкиот Дијалог И Соработка". Скопје.

Томовска, Ивана, and Дамир Незири. 2009. "Комисии За Односи Помеѓу Заедниците". Инситут за развој на заедницата.

Хазири, Љуљзим, Маргарита Стојановиќ, Скендер Мехмети, and Абдуљазиз Фејзулаху. 2009. “Практичен Водич За Работата На Комисиите За Односи Меѓу Заедниците”. Заедница на единиците на локална самоуправа на нашата држава(ЗЕЛС).

Центар за стратешки истражувања и документација ФОРУМ. 2008. “Комисии За Односи Меѓу Заедниците Во Општините Во нашата држава, Извештај Од Истражување.”

Dokumente shtesë

Уставот на нашата држава, Службен Весник 52/1991, 1/1992, 31/1998, 91/2001, 84/2003, 107/2005, 3/2009

Закон за Локална самоуправа, Службен весник 05/02

Ky publikim është përgaditur me ndihmën e Unionit Evropian. Përmbajtja e këtij publikimi është përgjegjësi vetëm e Institutit ZIP dhe në asnjë mënyrë nuk reflekton opinionin e Unionit Evropian.

This project is funded by the European Union

IMPROVING THE WORK OF COMMISSION FOR INTER COMMUNITY RELATIONS IN THE MUNICIPALITY OF JEGUNOVCE

POLICY PAPER

The project is supported by
„Diversity is trendy – Promoting local multiculturalism"
sub granting component

This publication is part of the project Improving the work of Commission for Inter Community Relations in the Municipality of Jegunovce implemented by the organization ZIP Institute. The project Improving the work of Commission for Inter Community Relations in the Municipality of Jegunovce is part of the sub-program that is realized within the project "Diversity is trendy - promotion of multiculturalism at the local level! "implemented by the Association for Democratic Initiatives (ADI) Gostivar, in partnership with the Multiethnic Association Florence Nightingale (FN) and the" Economic Chamber of North-West Macedonia ". The project is financially supported by the European Union, represented by the Delegation of the European Union in Skopje.

Skopje, 2018

R E S U M E

The aim of this policy paper is to enhance the work of the Commission for Interethnic Relations (CICR) in Jegunovce Municipality by putting forward five recommendations whose implementation would minimize the issues with which CICR members face on a daily basis in their operations. Overcoming these barriers would benefit CICR in Jegunovce Municipality especially because of the fact that it is a newly and voluntarily established one and therefore, its members are granted with the opportunity to lay down the foundations of a fully functional CICR that promotes inter-ethnic cooperation. The recommendations have been devised by conducting a semi-structured interview with a focus group, whose participants are members of CICR of Jegunovce Municipality. The thematic analysis led to the identification of five key priority issues, and subsequently, five recommendations. Namely, (1) need for accurate definition of CICR's mandate; (2) CICR members to execute their obligations in a professional and timely Manner; (3) enhancement of the cooperation between CICR and Jegunovce Municipality and securing its support; (4) active engagement of citizens and civil society organizations in the work of CICR; and (5) securing a budget line for funding the daily work and activities of CICR.

C O N T E N T S

POLICY PAPER .....

C O N T E N T S 2

I N T R O D U C T I O N 1

I. CONCEPTUALIZATION.....3

II. LEGAL FRAMEWORK.....4

III. METHODOLOGY.....5

IV. DISCUSSION OF THE RESULTS.....6

I. INSUFFICIENT FAMILIARITY OF MEMBERS OF CICR IN JEGUNOVCE MUNICIPALITY WITH THE MANDATE OF CICR AS SUCH 6

II. IRREGULAR MEETINGS OF CICR MEMBERS AND INSUFFICIENT COMMITMENT OF SOME OF THE MEMBERS.....8

III. SUPPORT FROM AND COOPERATION WITH THE MUNICIPAL COUNCIL.....9

IV. INCLUSION OF CITIZENS AND CIVIL SOCIETY ORGANIZATIONS IN THE WORK OF CICR.....10

V. LACK OF FUNDING FOR CICR ACTIVITIES.....11

V. CONCLUSION 11

VI. RECOMMENDATIONS FOR ENHANCING THE WORK OF CICR IN JEGUNOVCE MUNICIPALITY 12

1. ACCURATE DEFINITION OF THE CICR MANDATE 12

2. CICR MEMBERS TO EXECUTE THEIR OBLIGATIONS IN A PROFESSIONAL AND TIMELY MANNER 14

3. ENHANCEMENT OF THE COOPERATION BETWEEN CICR AND JEGUNOVCE MUNICIPALITY AND SECURING ITS SUPPORT 15

4. ACTIVE ENGAGEMENT OF CITIZENS AND CIVIL SOCIETY ORGANIZATIONS IN THE WORK OF CICR 16

4.1. Engaging the Citizens *16*

4.2. Establishment of Cooperation with Civil Society Organizations *17*

5. SECURING A BUDGET LINE FOR FUNDING THE DAILY WORK AND ACTIVITIES OF CICR 17

I N T R O D U C T I O N

Inter-ethnic coexistence is one of the fundamental values of multiculturalism and is a precondition for maintaining the stability of a particular country and the development of its democracy (Kis 1996; Linz and Stepan 1996; Alonso and Ruiz-Rufino 2007). In that context, the Ohrid Framework Agreement (hereinafter OFA) was signed so as to enable peaceful development of democracy through integration of the ethnic minorities, not only at national, but also at local level (Lyon 2011; Bieber 2005; Ilievski 2007; Stanisevski and Miller 2009).

Just and equitable representation of all ethnic communities in the institutions at national and local level was considered to be one of the key objectives of the OFA. Therefore, the creation of the Commission for Inter-Community Relations (hereinafter: CICR) within the municipalities aimed at developing and improving the relations between the different ethnic communities, ensuring their active participation in the decision-making process, especially regarding issues which directly concern them (Haziri et al. 2009). CICRs as such are the sole institutional framework for dialogue between communities (Tomovska and Neziri 2011).

Despite the progress in the work of the municipalities that CICRs should encourage, the practice shows a different picture. Namely, the general understanding of the CICRs is that most of them are not functioning properly and fairly, encountering obstacles when carrying out their work, whereas few of them exist and function on paper only. In addition, the European Commission's (hereinafter: EC) reports on Our country's progress suggest that the established CICRs do not have sufficient financial resources to fully exhaust their capacities (European Comission 2013).

The aim of this policy paper is to enhance the work of the CICR in Jegunovce Municipality by putting forward **five** recommendations devised through an analysis of a focus group conducted with members of the CICR in Jegunovce Municipality. The CICR's members have benefits from implementing these recommendations mainly because of the fact that it is a newly established one and therefore, its member are granted with the opportunity to lay down the foundations of a fully functional CICR that promotes inter-ethnic cooperation.

All of the participants in the focus group agreed upon five key issues stalling the work of their CICR – insufficient familiarity of members with the mandate of CICR; the importance of regular meetings of the CICR; cooperation with the Municipal Council; cooperation with civil society sector; and lack of funding for activities of the CICR.

The structure of this policy paper is as follows. First, we present the conceptualization and the legal framework upon which the research was conducted. Further, we present the methodology and the results of the research. Finally, after discussing the results and the conclusion, we present the recommendations for improving the work of the CICR in Jegunovce Municipality.

I. Conceptualization

Although the CICRs are the sole institutional framework for dialogue between local communities (Tomovska and Neziri 2011) their work is very poorly defined in the Law on Local Self-Government (hereinafter LLSG). Previous reports and studies on this issue have highlighted the lack of clear and precise regulations on the scope of work, election of members, technical conditions and financing of CICRs. For instance, the UNPD report for Interethnic Dialogue and Cooperation in our country for 2010 indicated that CICRs do not have the preventive and advisory role they should have (United Nation Development Program 2010). According to the European Commission report on Our country's progress in 2009, the responsibilities of the CICR are vague, their operational capacities are ineffective, and the selection of members for CICR is not transparent (European Commission 2009). The Progress report for 2013 on the other hand, emphasized that CICRs operate with insufficient financial resources and have ill-defined powers, which ultimately leads to insufficient utilization thereof (European Commission 2014). All of the above points that the situation with CICRs that are already in place in municipalities that have no legal obligation to form a CICR is made even more difficult.

A preliminary research of the Center for strategic research and documentation FORUM shows that all existing CICRs, regardless of whether they exist in municipalities that have or do not have legal obligation to form one have similar difficulties (Center for strategic research and documentation FORUM 2008). Nevertheless, the best way to overcome these difficulties and enhance the work of a particular CICR is by assessing the obstacles and needs which a particular CICR is facing and consequently providing recommendations that are tailored to their unique conditions.

II. Legal Framework

It is from OFA - which practically put an end to the armed conflict in 2001 and represents a framework that regulates the issues of ethnic communities - that the formation of a Parliamentary Committee on Inter-Ethnic Relations comes from[1]. In order to achieve equitable representation of ethnic communities in public institutions and participation in policy and decision-making process at the local level as well, the LLSG from 2002[2] stipulated the formation of local CICRs that would help overcome potential inter-ethnic problems in the municipalities.

The work of CICR is defined explicitly only in Article 55 of LLSG. According to Article 55, paragraph 1 of the LLSG, the municipalities in which at least 20 percent of the entire municipal population as determined at the last census is comprised by members of a different community, are obliged to establish CICR. These CICRs consist of equal number of representatives of each community existing in a particular municipality[3]. The latter makes CICR a unique mechanism through which "various ethnicities [are involved] in the process of management, [have] equal opportunity to debate universally acceptable solutions for issues that concern them and which are related to their identity" (Tomovska and Neziri 2011, 17). The selection of members for the CICRs should be regulated by Statute, as stipulated in Article 55 paragraph 3 of the LLSG. CICRs review issues pertaining to relations between communities represented in the municipalities and give opinions and proposals for resolving these issues[4], whereas Municipal Councils are obliged to consider the opinions of CICRs and decide upon them[5].

[1] Constitution of the Republic of Macedonia, Constitution of the Republic of Macedonia, Official Gazette 52/1991, 1/1992, 31/1998, 91/2001, 84/2003, 107/2005, 3/2009, Amendment XII
[2] Las on Local Self-Government, Official Gazette 05/02
[3] Ibid, Article 55, paragraph 2
[4] Ibid, Article 55, paragraph 4
[5] Ibid, Article 55, paragraph 5

Despite the fact that all municipalities with legal obligation to establish a CICR - in accordance with Article 55, paragraph 1 of LLSG – did so by 2009 (Tomovska and Neziri 2011, 14), several municipalities without the legal obligation, among which the municipality of Jegunovce, have recognized the benefits from this Committee and have established one as well.

III. Methodology

Taking into consideration that this policy paper aims to provide recommendations for improving the work of the CICR in Jegunovce Municipality, the conducted research is of qualitative nature, in order to obtain detailed information on the CICR in Jegunovce. The data was collected though fieldwork, namely, by conducting a focus group with the members of the CICR in Jegunovce. The interview was conducted according to a semi-structured topic guide.

This type of a questionnaire is most suitable for conducting focus groups as it gives enough space for interaction between the group members and the interviewer, as well as it enables the interviewer to modify the questions throughout the interview process depending on the group characteristics. Thematic analysis was applied to the interview transcript (Ritchie and Lewis 2003; Braun and Clarke 2006; Gibbs 2008), so as to explore the obstacles which the CICR in Jegunovce Municipality is facing.

IV. Discussion of the Results

Five key issues have been identified during the analysis of the focus group interview with the members of the CICR of JegunovceMunicipality. Namely: insufficient familiarity of members with the mandate of the CICR; the importance of regular meetings of the CICR; cooperation with the Municipal Council; cooperation with civil society sector; and lack of funding for activities of the CICR.

I. Insufficient Familiarity of Members of CICR in Jegunovce Municipality with the Mandate of CICR as Such

The LLSG does not regulate the work of CICRs in a sufficiently elaborated manner. Thereafter, it often happens that members of the newly established CICRs have no clear picture of what questions they should focus on (Tomovska and Neziri 2011). The conclusions of the focus group indicate that despite the fact that members of the newly established CICR in Jegunovce Municipality attended trainings at the beginning of its establishment, they still need additional trainings in the future. Mainly, as indicated by several participants in the focus group:

> *"During the training we had, we understood a lot of things, as you need to understand which our obligations are, which our rights are, where to our limits are. [...] I think that any training, no matter what the training is about, is a plus for anything." (Interlocutor 2, Focus Group).*
>
> *"We do cope with everything however we have not been fully introduced to be honest [...] It will be of great benefit to the functioning of the CICR, the Municipality, the mere project[6], if more trainings are organized. Because, when you see closely, we all come from different backgrounds and we definitely need some training." (Interlocutor 4, Focus Group).*

[6] The establishment of CICR in JegunovceMunicipality came to practical realization through a project implemented by JegunovceMunicipality and ZIP Institute.

Additionally, the first association on what the key priorities should be in the work of CICR, for most of the CICR members in Jegunovce Municipality is resolving inter-ethnic tensions in the community, especially among youngsters:

> *"At the beginning, you know, we were working very well with each other, but with the newcomers now, our relationship had to be taken to a new balanced environment where both theirs and ours part is respected, so, it took a bit of time, so it was one period [of adaptation] but it is not a problem anymore, it is really fine now, the youngsters get well together with us […] There was a proposal to introduce a sport activity, that is football, for which the older ones won't be invited because they are aggressive in football, rather to invite some from the younger generation, you know our saying "you learn from the young ones what socializing is, so it will be nice if a competition is organized for kids from 4th or 5th grade." [Interlocutor 3, Focus Group]*

> *"[...] When it comes to inter-ethnic relations, that is a process, and no matter of other things, it practically exists among youngsters. We have two environments, the home environment, where the child is growing, and we have an environment where it socializes with its peers; and, most of the time, it is either at home, either at school, hence, it is here where cooperation between municipalities is needed, in the sense of common projects that will be implemented in the elementary schools and dedicated to inter-ethnic relations." [Interlocutor 4, Focus Group]*

The insufficient familiarity of the CICR members in Jegunovce Municipality actually limits them to work properly and fully execute their responsibilities. It is of exceptional importance for them to be well informed and familiar with their responsibilities so they can continue to prepare action plans that reflect the needs of the communities living in Jegunovce Municipality.

II. Irregular Meetings of CICR Members and Insufficient Commitment of Some of the Members

Given the perception of most of the participants in the focus group regarding the CICR's mandate, it appears that their dedication and commitment in terms of regularly attending the CICR meetings is insufficient. The participants' enthusiasm (Interlocutor 1, 2, 3 and 4) to contribute towards the improving of the situation of their community in Jegunovce Municipality was more than apparent. Nonetheless, it was pointed out that the full composition of the CICR usually never meets, "due to additional working responsibilities and duties" (Interlocutor 3), and therefore "skipping a few meetings means that one is no longer up to date with what is happening with the work of CICR" (Interlocutor 4).

> *"In a way, we represent our communities, and if one member is missing, for instance I am missing, I might have not agreed with what the people present at the meeting decided upon, it might be that the decision is not right for my ethnic community if I did not participate in its delivery". (Interlocutor 4, Focus Group)*
>
> *"First and foremost the presence of representatives of those communities that are part of this municipality is important. I think that there has not been a meeting on which all of us were present. I think that we are not having a serious approach to the issue. So therefore, I do not know the reasons, but somehow we are not being serious from the very beginning. That is the first and main thing for the work to run further [...] I am here as a representative of the Bosniaks, if I do not show up, I can do nothing for them." (Interlocutor 2, Focus Group)*

Irregular meetings and insufficient commitment of CICR members is one of the key issues that need to be resolved as it is the human factor that "pulls" all other things.

III. Support from and Cooperation with the Municipal Council

The third key issue that can stall the work of CICR in Jegunovce Municipality is the irregular communication with the Municipal Council. According to what the focus group participants told us, they do not know when the Council is holding meetings and therefore they are not informed about the Council's work. Although three participants are both CICR members and Municipal Councilors, some of the CICR members think that those who are members of both bodies are not active enough during the meetings of CICR, even though it is precisely those members that can actually contribute significantly towards the improvement of the work of CICR.

> *„But I think these our representatives are not very active, at least from what I came to understand after having met them. They are not very active on our meetings, I am not a Councilor and I do not know how active they are on the Council meetings. […] If you are not present on [CICR] meetings, how would you know what to say on [Council meetings], and how would you know what you should request? […]*I think [these type of people] are elected in any organization to be able to push things. I think people intentionally play this card. If someone is directly involved, it will be easier to push the work*" (Interlocutor 2, Focus Group).*" (Interlocutor 2, Focus Group)

The focus group participants emphasized that the fact that they are not having an office to use for the operation of the CICR is another issue that hinders their progress.

> *You see, we have CICR, but we don't have a place where to hold meetings. That is an additional problem – It creates frivolous approach to the issue. We do not have our own nest, we are here and there, we have no working atmosphere […]." (Interlocutor 2, Focus Group.*

This facility, according to them, should be provided by the municipal council because in that way the latter will show willingness to support the work of the CICR and it will signal that a possibility for a successful cooperation is on the way. In fact, one of the participants in the focus group interview offered a potential office facility:

"We have no office. Hence, we are in an old shack. We do have an object built in 2006-2007, it is planned to be a police station, however, changes in the urban planning documentation have been made and this object is supposed to be a municipal premise. [...] Another floor needs to be built in that object, so that those who want can get an office, would there be offices of CICR, CSOs – those who really want to work, but, I don't know when would that be, I don't know." (Interlocutor 3, Focus Group)

IV. Inclusion of Citizens and Civil Society Organizations in the Work of CICR

The fourth key issue that emerged from the focus group interview refers to cooperation between the CICR of Jegunovce Municipality on the one hand, and citizens and civil society organizations on the other hand. In that regard, the interlocutors said that there are civil society organizations in Jegunovce Municipality, but they are not informed how many of them exist and how they work (Interlocutor 2, 3). They mentioned the existence of Boards of ethnic communities (Interlocutor 2), but their operation thereof is at a different level, mostly due to the different socio-economic situation of ethnic communities (Interlocutor 4). In general, the conclusion derived from the focus group interview on this topic is that there is an initiative to involve citizens and civil society organizations in the work of CICR, but the CICR members are still not sufficiently aware of the relevance of doing so, as well as the mechanisms for how to achieve it.

What appears to be a problem regarding this issue is precisely the fact that one of the most relevant tasks of each CICR is to continuously get informed about the needs and problems of the citizens and civil society organizations. That is the only way for the CICR members to be able to submit recommendations to the Municipal Council.

V. Lack of Funding for CICR Activities

All of the participants in the focus group identified the financial instability of the CICR in Jegunovce Municipality as an issue of enormous importance, which might eradicate even the motivation of CICR members to continue putting efforts in making the CICR work. They complained that they are not receiving fixed annual budget from anywhere (Interlocutor 1), which makes it hard both for the daily operations of the CICR as well as for the implementation of activities. Their thoughts were on the line that the municipality should introduce a budget line for the CICR only, and that the amount of the budget should be in line with the necessities of the CICR (Interlocutor 2,3).

V. Conclusion

This policy paper aims to enhance the work of the CICR in Jegunovce Municipality by identifying the key obstacles that this CICR is facing with and suggesting recommendations for how to overcome them. The results showed that in spite of the enormous enthusiasm of CICR members and fact that the CICR in Jegunovce Municipality was established voluntarily - that is without legal obligation - huge efforts need to be made to put the CICR on the move forwards.

The focus group analysis yielded five key issues whose solving would provide for an enabling environment for the development of CICR in Jegunovce Municipality:

- Insufficient familiarity by CICR members with the mandate of the Committee;
- Irregular meetings and insufficient working commitment of CICR members;
- Underdeveloped cooperation with the Municipal Council;
- Lack of cooperation with citizens and the civil society sector; and
- Lack of fixed annual funding for the work of CICR.

Notwithstanding the fact that a lot of work has to be done, the interview with CICR members revealed that they possess enthusiasm and eagerness, which allows them to make progress and positive changes in their municipality. It would be interesting tough, to conduct another research in an year from now so as to see whether this enthusiasm is sustained and to check whether the provided recommendations have been implemented.

Based on the issues analyzed and the conclusions derived for each issue, as well as through a review of the existing research and literature, the next chapter of this policy paper provides five recommendations for improving the work of CICR in Jegunovce Municipality for each of the issues analyzed in chapter IV.

VI. Recommendations for Enhancing the Work of CICR in Jegunovce Municipality

The recommendations provided in the existing literature pertaining to improving the work of CICRs established in the Republic of Our country are numerous, starting from having a clear understanding of its mandate, providing financial stability, adopting rules of procedure, providing administrative support to CICRs from the municipalities (Haziri et al. 2009; Tomovska and Neziri 2011; Center for strategic research and documentation FORUM 2008), increased involvement of the Ministry of Local Self-government in the CICRs (Center for strategic research and documentation FORUM 2008). In what follows, we present five recommendations, each of them directed to a particular key issue detected at the CICR in Jegunovce Municipality.

1. Accurate Definition of the CICR Mandate

Taking the legal framework regarding CICRs as envisaged in the LLSG as a starting point, CICRs are entitled to prepare recommendations regarding the relationship between the ethnic communities living in the particular municipalities and

to submit them to the municipal councils, as well as to act in the direction of overcoming the potential inter-ethnic problems in their respective municipalities (Boshkovski 2012). In other words, "CICR's activities are directed towards the full realization of communities' rights and needs on cultural, educational, religious, and social level" (Haziri et al. 2009, 9). In the spirit of the OFA, this implies that CICR can submit recommendations to the Council on matters pertaining to culture, use of languages, the use of emblem and flag of the municipality, the names of streets and other infrastructural facilities – as all these issues affect the relations between ethnic communities.

The role and responsibilities of the CICRs go beyond formal submission of recommendations to the municipal councils. In fact, overcoming potential ethnic problems involves promoting tolerance and good inter-ethnic relations. Thus, CICR can initiate activities that will encourage and facilitate communication and cooperation between communities, such as organizing various sports activities or cultural events, debates and public forums during which the problems between the ethnic groups and the like will be discussed.

Finally, the adoption of the rules of procedure for the CICR of Jegunovce Municipality will significantly facilitate its work (Haziri et al. 2009; Center for strategic research and documentation FORUM 2008). The rules of procedures are prepared and adopted by the CICR members themselves, as "the main benefit of having such a document is that it clarifies the fundamental rules of operation of CICR, and gives the impression of transparent and well-organized body, enabling more efficient and effective debates and avoiding misinterpretations about the treatment of the issues discussed by the CICR" (Haziri et al. 2009, 12).

Adopting the rules of procedures is a firm step forwards, yet there are two other things that would further help the CICR members in becoming familiar with the

mandate of CICR. First, creating a simple how-to document would put at ease all CICR members at it will contain all the things related to CICR as such and their responsibilities in a simple, non-technical and user-friendly language. Such guidelines would be at best developed with an external expert on this issue. Second, as already emphasized by all the focus group participants, the organization of trainings, workshops and seminars, aside the rules of procedures and the guidelines, is the way through which CICR members will gain practical knowledge, skills and capacities that are to be employed in executing the daily operations within the CICR.

2. CICR Members to Execute their Obligations in a Professional and Timely Manner

As noted in the chapter discussing the results from the focus group interview, the work enthusiasm of the participants is undoubtedly visible. This is precisely the primary condition that can really result into an excellent work of the CICR of Jegunovce Municipality. Nevertheless, fulfilling this condition will solely not do. The CICR members should not only be eager to improve the work of the CICR – they should also take the necessary measures to implement their "vision". Thereafter, regular meetings with all members of the CICR are of utmost importance for a continuous work of the Committee.

The CICR is the institution within the municipalities that is supposed to have the key role in applying the Badenter principle of voting in the work of the Municipal Council (United Nation Development Program 2010). This implies that CICR members should monitor the Council sessions regularly and when that is not possible they should get informed through the Council reports and minutes. Consequently, our recommendation for improving the effectiveness of the CICR in Jegunovce Municipality is that the members should hold regular meetings during which they discuss the issues related to the municipal Council. In addition, departing from the mandate of the CICR, issues regarding preventive and reactive measures related to

managing possible interethnic conflicts should also be discussed regularly (United Nation Development Program 2010) because - as indicated by interview participants – these issues still exist, especially among youngster in Jegunovce Municipality (Interlocutors 2, 3, 4).

3. Enhancement of the Cooperation between CICR and Jegunovce Municipality and Securing its Support

If we observe the composition of CICR's members in Our country, one can notice that members of the Municipal Council and external members compose each CICR. It is precisely the CICR members who are Municipal Councilors at the same time, who can lobby in the Municipal Council for support and cooperation with the respective CICR.

Three actions need to be undertaken so that the cooperation with and support from JegunovceMunicipality is secured for the CICR. First, Jegunovce Municipality shall provide CICR with an office (Haziri et al. 2009). The workplace is an indispensable condition for the proper functioning of the CICR of Jegunovce Municipality as it provides CICR members with the sense of ownership, gives them the working conditions and motivates them to meet regularly. For a start, the CICR can use the Municipal Council's offices, however on the long run, the municipality should provide CICR with an office that will be used exclusively by the CICR, in which manner the fact that CICR is a separate entity will be emphasized.

Second, in terms of cooperation and communication with the municipal council, as stated in point 2 of this chapter, CICR should regularly follow and monitor the work of the Municipal Council in order to identify the relevant issues of the mandate CICR. At the same time, the Council of Jegunovce Municipality should be obliged to inform the members of the CICR regularly and to seek an opinion from them whenever issues affecting ethnic communities in the municipality are on the

agenda. In that context, logistical and administrative support for municipal CICR expressed by appointment of a person that will be performing that support (e.g. keeping records, collating and archiving documents, etc.) will significantly improve the work of CICR.

Third, for providing administrative and logistic support and cooperation from the Municipality, the CICR shall prepare and submit annual working plans for its work to the Municipality. In that way, the CICR would be able to ask for the envisaged administrative and logistic support for the next year. Additionally, this will increase the transparency of the CICR and will ensure continuity in its operations (Tomovska and Neziri 2011; Haziri et al. 2009).

4. Active Engagement of Citizens and Civil Society Organizations in the Work of CICR

4.1. Engaging the Citizens

Departing from the fact that citizens who are members of certain ethnic communities are the main beneficiaries from the activities of CICR it is clear that the CICR needs to be regularly informed about their needs and problems. However, in order to encourage citizens to engage in the work of CICR, they first need to be familiarized with the work of CICR and the way it can help. In other words, the CICR needs to devise mechanisms and strategy for communication with the citizens residing in Jegunovce Municipality. Our recommendation is to regularly update the website of CICR of Jegunovce Municipality, to have media announcements, flyers and to organize public debates (Tomovska and Neziri 2011) – all these are useful tools for informing the municipal residents.

Besides informing the citizens about the work of CICR, it is important to establish mechanisms through which citizens can lodge complaints and petitions on issues that affect them. For this purpose, the CICR of Jegunovce Municipality should

establish a practice of open days for its citizens, and provide them with special forms that will be easily available in the municipality and on the website of the CICR (Bojadzieva 2011).

4.2. Establishment of Cooperation with Civil Society Organizations

Civil society organizations are an important partner of the CICR primarily because working with them helps in addressing problems of ethnic communities. Additionally, signing partnerships with them brings two key benefits to CICR: (1) providing alternative ways of financing projects, and (2) strengthening the capacity of the CICR members by attending trainings organized by civil society organizations (Tomovska and Neziri 2011).

The recommendation of ZIP Institute to the CICR of Jegunovce Municipality is to move towards signing memoranda, or creating partnerships with several local civic organizations, along with which CICR would submit project applications, but would also use their capacities if sharing experiences and knowledge to CICR members.

5. Securing a Budget Line for Funding the Daily Work and Activities of CICR

The lack of fixed funding that will allow the CICR to function properly and make a contribution in Jegunovce Municipality is an issue with multidirectional negative consequences, threatening the mere existence of the CICR. For that matter, it is of utmost importance for CICR members to secure this in the very beginning of its establishment and start functioning “at full steam”. CICR members that participated in the focus group themselves mentioned that the best way in doing so is by being given a fixed amount of financial support from Jegunovce Municipality budget needed for the next year, and secure the daily wages for the members and finances form the planned activities. Concurring with the thoughts of CICR members, ZIP Institute recommends that CICR members hold meetings with the municipal council on the

issue of financing of CICR and ask for a fixed annual budgeting. The requested amount should be based on the envisaged activities of CICR for the upcoming year, which includes daily wages for the CICR members and finances for the planned activities. Finally, Jegunovce Municipality could secure a budget line solely devoted to CICR, showing its willingness to help the work of CICR in this way as well.

Alternatively, financial resources for implementing project activities can be provided through applying for grants from national and international organizations and institutions. Using their network of contacts and established partnerships with civil society organizations and institutions, ZIP Institute encourages the members of CICR in Jegunovceto prepare project applications with their partner organizations, through which they would ensure funding for implementation of their envisaged project activities aimed at improving the inter-ethnic relations at the Municipality of Jegunovce.

B I B L I O G R A P H Y

Alonso, Sonia, and Rubén Ruiz-Rufino. 2007. "Political Representation and Ethnic Conflict in New Democracies." *European Journal of Political Research* 46 (2): 237–67. doi:10.1111/j.1475-6765.2007.00693.x.

Bieber, Florian. 2005. "Power Sharing after Yugoslavia. Functionality and Dysfunctionality of Power Sharing Institutions Post-War Bosnia, Our country and Kosovo." In *From Power Sharing to Democracy: Post-Conflict Institutions in Ethnically Divided Societies*, edited by Sid Noel, 85–103. McGill-Queens University Press.

Bojadzieva, Aleksandra. 2011. "A Guide for Inter-Ethnic Committees (In Macedonian: Водич За Интеретнички Комисии)". Mutual Visions and Metamorphosis Foundation (In Our countryn: Заеднички визии и Фондација Метаморфозис).

Boshkovski, Donche. 2012. "Enforcing the Rights of the Communities - Practises, Mechanisms and Protection (In Our countryn: Спроведување На Правата На Заедниците - Практики, Механими И Заштита)". Skopje: OSCE Mission to Skopje.

Braun, Virginia, and Victoria Clarke. 2006. "Using Thematic Analysis in Psychology." *Qualitative Research in Psychology* 3 (2): 77–101. doi:10.1191/1478088706qp063oa.

Center for strategic research and documentation FORUM. 2008. "Committees for Inter-Community Relations in the Municipalities in Our country, Research Report (In Our countryn: Комисии За Односи Меѓу Заедниците Во Општините Во Македонија, Извештај Од Истражување)."

European Commission. 2009. "The Former Yugoslav Republic of Our country Progress Report."

———. 2013. "The Former Yugoslv Republic of Our country Progress Report". European Comission.

———. 2014. "The Former Yugoslav Republic of Our country Progress Report."

Gibbs, Graham R. 2008. *Analysing Qualitative Data*. SAGE.

Haziri, Ljuljizm, Margarita Stojanovikj, Mehmeti Skender, and Abduljazis Fejzulahu. 2009. "Practical Guide for the Work of the Committees for Inter-Community Relations (In Our country: Практичен Водич За Работата На Комисиите

За Односи Меѓу Заедниците)". Association of the local self-government units in the republic of Our country (ZELS).

Ilievski, Zoran. 2007. "Country Specific Report: Conflict Settlement Agreement Our country". Italy: European Academy of Bozen/Bolzano.

Kis, Janos. 1996. "Beyond the Nation State." *Social Research* 63 (1): 191.

Linz, Juan J., and Alfred C. Stepan. 1996. Problems of Democratic Transition and Consolidation : Southern Europe, South America, and Post-Communist Europe / Juan J. Linz and Alfred Stepan. Baltimore : Johns Hopkins University Press, 1996. http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat00823a&AN=ceul.b1060301&site=eds-live.

Lyon, Aisling. 2011. "MUNICIPAL DECENTRALISATION IN THE REPUBLIC OF OUR COUNTRY: Preserving a Multi-Ethnic State?" *Federal Governance* 8 (3). http://library.queensu.ca/ojs/index.php/fedgov/article/view/4383.

Ritchie, Jane, and Jane Lewis. 2003. Qualitative Research Practice: A Guide for Social Science Students and Researchers. SAGE.

Stanisevski, D. M., and H. T. Miller. 2009. "The Role of Government in Managing Intercultural Relations: Multicultural Discourse and the Politics of Culture Recognition in Our country." *Administration & Society* 41 (5): 551–75. doi:10.1177/0095399709339012.

Tomovska, Ivana, and Damir Neziri. 2011. "Анализа На Политики: Комисси За Односи Меѓу Заедниците (In English: Policy Analysis: Committees for Inter-Community Relations)". Tetovo: Здружение Институт за развој на заедницата (In english: Community Development Institute.

United Nation Development Program. 2010. "National and Local Capacities for Strenghtening the Interethnic Dialogue and Cooperation (In Our countryn: Национални И Локални Капацитети За Зајакнување На Меѓуетничкиот Дијалог И Соработка)". Skopje.

Additional Documents

Constitution of the Republic of Our country, Official Gazette 52/1991, 1/1992, 31/1998, 91/2001, 84/2003, 107/2005, 3/2009

Law on Local Self-government, Official Gazette 05/02

This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of ZIP Institute and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.